

**Den norske
Forfatterforening**

Årsmelding 2025-2026

INNHOLD	SIDE
MEDLEMMENE	S. 2
TILLITSVALGTE	S. 4
DnFs REPRESENTANTER I ANDRE UTVALG OG ORGANISASJONER	S. 5
OPPFØLGING AV HANDLINGSPROGRAMMET FRA ÅRSMØTET 2024	S. 6
ÅRSMELDING FRA RÅDET	S. 37
ÅRSMELDING FRA OPPTAKSKOMITEEN	S. 39
ÅRSMELDING FRA ØKONOMIRÅDET	S. 40
DESISORENES BERETNING	S. 41
ÅRSMELDING TIL REGNSKAP FOR DnF	S. 42
REGNSKAP FOR DnF 2025	S. 43
ÅPENHETSRAPPORT	S. 50
REVISORS BERETNING FOR DnF	S. 52
ÅRSMELDING TIL REGNSKAP FOR DnFs STIPENDSTIFTELSE	S. 54
REGNSKAP FOR DnFs STIPENDSTIFTELSE 2025	S. 55
REVISORS BERETNING FOR DnFs STIPENDSTIFTELSE	S. 59
OMTALE NFOF	S. 61
ÅRSMELDING TIL REGNSKAPET FOR NFOF	S. 62
REGNSKAP FOR NFOF 2025	S. 64
REVISORS BERETNING FOR NFOF	S. 69
VEDLEGG: HANDLINGSPROGRAM 2025-2026	S. 71

MEDLEMMENE

Avdøde siden forrige årsmelding er følgende medlemmer:

Laila Thorsen	14.01.2025	medlem siden 1984
Dag Solstad	14.03.2025	medlem siden 1968
Astrid Nordang	29.03.2025	medlem siden 2008
Johan Fredrik Grøgaard	12.04.2025	medlem siden 1972
Terje Hoel	16.05.2025	medlem siden 1972
Jørgen Gunnerud	21.05.2025	medlem siden 1997
Jorunn Aanderaa	25.05.2025	medlem siden 1968
Camilla Bøksle	10.06.2025	medlem siden 2021
Else Breen	12.06.2025	medlem siden 1976
Reidar Jensen	16.07.2025	medlem siden 1978
Ingvar Ambjørnsen	19.07.2025	medlem siden 1983
Tor Åge Bringsværd	04.08.2025	medlem siden 1969
Liv Køltzow	12.10.2025	medlem siden 1973
Ingar Knudtsen	24.10.2025	medlem siden 1980
Arne Hugo Stølan	08.01.2026	medlem siden 1989
Kjersti Scheen	08.01.2026	medlem siden 1991
Svein Jarvoll	18.02.2026	medlem siden 1989

Siden forrige årsmelding er følgende nye medlemmer innvotert:

Anna Albrigtsen	Kristian Hegertun
Ida Frette	Erik Eikehaug
Mikkel Øyen	Ingvill Kjærstein
Hege Susanne Bergan	Runa Skjeldal
Malin C. Rønning	Gina Tandberg
Grethe Fatima Syéd	Ida Hove Solberg
Karoline Divna Mirkovic	Bjørn Ivar Fyksen
Marte Wulff	Synne Øverland
Andreas Markusson	Katrine Heiberg
Christine Kjellstrøm Melby	Wesam Almadani
Eirin Betten	Guri Idsø Viken
Anne Elvedal	Kari Saanum
Anngjerd Rustand	Vegard Sæteren
Marte Qvenild	Sindre Mekjan
Marjam Idriss	Simen Holm
Tine-Jarmila Sir	Hege Siri
Lars Elling	Helene Nortvedt
Marte Mesna	Thor Magnus Tangerås
Rune Berg	Atle Berge
Linda Sandbæk	Marianne Egerdal
Andrea Bræin Hovig	Silje Ulstein
Sandra Kolstad	Ellen Sofie Lauritzen
Miriam Stendal Boulos	Petter Brevik

Den norske Forfatterforening

Julia Martinčič

Nora Eide

Truls Unholt

Ebba Eiring

Cornelius C. Steinkjer

Mats Michael Sandstad

Eva Grinde

Janus Kramhøft

Helle Haugsgjerd

Harmeet Kaur

Antall medlemmer primo februar 2026: 860

TILLITSVALGTE I PERIODEN FRA ÅRSMØTET 2025

Styret

Leder: Bjørn Vatne

Nestleder: Amalie Kasin Lerstang

Styremedlemmer: Jens M. Johansson, Sandra Lillebø, Oda Malmin, Sivert Nesbø, Hanne Ramsdal og Endre Ruset

Det har vært avholdt ti styremøter i perioden og en halv dag med styreseminar. Av hensyn til reiseutgifter og tidsbruk ble fem styremøter avholdt digitalt via TEAMS.

DnFs litterære råd

Leder: Adelheid Seyfarth Gulbrandsen

Nestleder: Aina Villanger

Medlemmer: Aina Basso, Thomas Marco Blatt, Jørgen Brekke, Ruth Lillegraven og Tor Eystein Øverås

Opptakskomiteen

Leder: Erlend Skjetne

Nestleder: Ingebjørg Berg Holm

Medlemmer: Gøhril Gabrielsen, Olaug Nilssen og Erlend Wichne

Økonomirådet

Leder: Bjørn Vatne

Medlemmer: Mikkel Bugge og Linni Tiller

Sekretær: Elin Øy

Internasjonalt utvalg

Leder: Hanne Ramsdal

Medlemmer: Soudabeh Alishahi, Wesam Almadani, Kristin Hauge, Øyvind Rangøy og Bendik Vada

Fagkomiteen

Johanne Fronth-Nygren, Atle Håland, Julie Stokkendal

Valgkomité

Leder: Birger Emanuelsen

Medlemmer: Hans Petter Blad, Ingvild Holvik, Sandra Lillebø (Styret representant), Adelheid E. Seyfarth Gulbrandsen (Rådets representant) og Erlend Wichne (Opptakskomiteens representant)

Desisorer

Heidi Marie Kriznik

Anne Oterholm

Administrasjonen

Generalsekretær: Elin Øy

Kontorleder: Kerstin Bennett

Kontormedarbeider: Jeanette Hansen

Revisor

BDO AS v/ Leif Åge Aabø

DnFs REPRESENTANTER I ANDRE UTVALG OG ORGANISASJONER

Styret i NFOF

Elin Øy

Bjørn Vatne

Kopinors representantskap

Amalie Kasin Lerstang

- vararepresentant Jens M. Johansson

DnFs representanter i organer/organisasjoner der DnF har innstillingsrett:

Styret i NORLA

Bjørn Vatne

– vararepresentant Amalie Kasin Lerstang

NORLAS faglige råd

Kjersti Anfinnsen

Styret i Skrivekunstakademiet i Hordaland

Sandra Lillebø

- vararepresentant Brynjulf Jung Tjønn

Styret i Bjørnsonfestivalen

Marit Kaldhol

- vararepresentant Marte Huke

Bjørnsonprisen

Birger Emanuelsen, juryrepresentant

Kunstnernetverket

Bjørn Vatne

Amalie Kasin Lerstang, utvalget for trygd og pensjon

Norsk Pen, fengslede forfatteres komité

Hanne Ramsdal

Representasjon i organisasjoner og organer der de skjønnlitterære skribentorganisasjonene stiller med felles representant:

Kopinor

Styret: Hilde Lyng (NO)

Fordelingsnemnda: Trond Vernegg (FF)

– vararepresentant Elin Øy

Norwaco

Monica Boracco (DF)

- vararepresentant Trond Vernegg (FF)

Forhandlingsutvalget, Bibliotekvederlaget

Elin Øy

Rettighetsalliansen

Elin Øy

OPPFØLGING AV HANDLINGSPROGRAMMET FRA ÅRSMØTET 2025

Handlingsprogrammet 2025–2026 vedtatt i 2025 finner du som vedlegg bakerst i årsmeldingen.

FORFATTERØKONOMI

Forfattere flest har en lappeteppeøkonomi, med inntekter fra både bøker og andre jobber eller frilansoppdrag. Deres økonomi består av royaltyinntekter fra boksalg og salg av rettigheter, og en oppdragsøkonomi med inntekter fra DKS-turneer, opplesinger, samtaler og andre arrangementer. Alle disse inntektskildene er variable og kan svinge svært mye fra år til år. Ved siden av finnes en del offentlige virkemidler som har som mål å ta vare på bredden og kvaliteten i litteraturen, blant dem vederlagsmidler, kunstnerstipender og innkjøpsordningen.

Kunstnerstipend

Kunstnerstipendene er blant de mest treffsikre virkemidlene i kunstnerøkonomien. De gir rom for utvikling og fordypning, og kan på mange måter sammenliknes med hvordan det offentlige stimulerer til vekst på andre samfunnsområder, som i næringslivet. Ikke ulikt hvordan oppstartsbedrifter nyter godt av ulike gründerstøtteordninger og forsknings- og utviklingsmidler, er dette offentlig kapital som gir enkelte forfattere en viss økonomisk trygghet til å utvikle sine kunstnerskap, som ofte kan være preget av stor kunstnerisk risiko. Slik er både kulturpolitikken og deler av næringspolitikken av markedskorrigerende art – de kompenserer for at markedet ikke fungerer perfekt på egen hånd og ikke kan holde liv i mangfoldet.

Denne parallellen opplever vi som nyttig når vi skal forklare hvorfor stipend er viktig, særlig overfor politikere og andre som kanskje har begrenset innsyn i kunstnerøkonomien og virkemiddelapparatet. Stipend bidrar også til å rekruttere forfattere fra ulike sosiale lag og gjør at forfattere tør å forbli i yrket. Derfor er det blant DnFs sentrale oppgaver å støtte opp under en solid stipendpolitikk.

I 2026 har Statens kunstnerstipend en ramme på 527 millioner kroner, en økning på rundt 5,4 prosent fra året før. Det er totalt 693 hjemler for arbeidsstipend og arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere (AS/ASY). Arbeidsstipendets størrelse har økt fra 330 449 til 342 193 kroner, noe som er litt under forventet lønnsvekst. DnF jobber for at stipendene skal holde tritt med pris- og lønnsutviklingen ellers i samfunnet. Det har ikke kommet nye hjemler for 2026, og antallet har nå stått stille i flere år. I stortingsmeldingen *Kunstnarkår* fra 2023 slo regjeringen fast at de ville «halde fram med opptrappinga av ordningane under Statens kunstnarstipend». DnF har mange ganger understreket at en videreføring av antallet hjemler ikke er det samme som en opptrapping, og tatt til orde for at antallet må økes. Stipendhjemlene skal fordeles blant alle kunstnergruppene. Skjønnlitterære forfattere som skriver for voksne har i dag til sammen 66 hjemler for AS og ASY, i tillegg har vi 35 hjemler for lange stipend (Seniorstipend og Stipend for etablerte kunstnere). Det er langt flere kvalifiserte søkere enn det er stipend. Utvalget for Statens kunstnerstipend sier at de har et mål om å øke tildelingsprosenten, og at flere skal få stipend. For å oppnå dette er det helt nødvendig med flere nye stipendhjemler. Viktigheten av stipend er noe DnF fremhever i høringsinnspill, samtaler med politikere og i offentligheten.

Den norske Forfatterforening

I høring om kvotefordelingen har DnF understreket hvor viktig det er at søkerne sikres at deres forfatterskap leses av fagfeller, og at disse leserne legger vekt på god skjønnsvurdering av litteraturen. Dette har også vært et tilbakevendende tema i flere møter med Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD) om ny forskrift for Statens kunstnerstipend. Fagfellevurderingen i Stipendkomiteen for forfattere som skriver skjønnlitteratur for voksne (SKJNF) muliggjøres ved at det legges til rette for at medlemmene av stipendkomiteen får tid og rom til å sette seg grundig inn i kunstnerskapene før diskusjonen om fordeling begynner.

DnFs litterære råd er i dag stipendkomité for Statens kunstnerstipend på det skjønnlitterære feltet, og DnF har sekretariatsfunksjonen for gruppen. En ny forskrift for Statens kunstnerstipend er ventet innen sommeren 2026. Her åpnes det trolig for at nye organisasjoner – etter en godkjenningssprosess – kan få plass i komiteene. Forslaget til forskrift åpner også for at disse organisasjonene kan legge ned veto mot at en av organisasjonene skal ha sekretariatsfunksjonen. Ved et slikt veto vil sekretariatet sentraliseres i Kulturdirektoratet. DnF har i sitt handlingsprogram å arbeide mot en slik sentralisering, som vi mener vil gjøre armlengdes avstand kortere, og gjøre at forfatterne får et sekretariat med mindre nærhet til og kunnskap om bransjen.

I skriftlige innspill og innspillsmøter med KUD har DnF gitt tydelig uttrykk for hvor viktig det er at den grundige fagfellevurderingen opprettholdes, og at det også i fremtiden er kvalifiserte kunstnere som vurderer andre kunstnere for stipend. Dette må gjøres gjennom lesing og grundig diskusjon av søkerens arbeid, og ikke bare lesing av søknadstekster. Det er kun kvalitet og aktivitet som skal bestemme hvem som får stipend, hvis de kulturpolitiske målene om kvalitet og bredde i litteraturen skal oppnås.

Avtaleverket

Normalkontrakten

Forhandlingene med Forleggerforeningen om en revidert normalkontrakt foregikk i over to år, før det ble brudd i forhandlingene ved årsskiftet 2024. Et internt tvisteutvalg førte heller ikke til noen bevegelse. På bakgrunn av dette varslet forfatterforeningene DnF, NBU og FF at vi ønsket å prøve to av tvistepunktene for retten. Det første var forlagenes beregningsgrunnlag for royalties etter fastprisperioden. Her hadde forlagene laget en praksis med to ganger bokens nettoppris som grunnlag, uten å avtale dette med foreningene. Dagens normalkontrakt henviser til en fast listepreis. Det andre punktet gjelder den såkalte hefteavkortingen, der forlagene trekker fra femten prosent av bokens verdi før de beregner forfatterens royalties.

Forleggerforeningen krevde at saken ble avvist av tekniske årsaker. Regelen sier at begge parter kan kreve dette om saken ikke er igangsatt etter en gitt tidsfrist. I januar 2025 ble det klart at saken måtte prøves for en høyere domstolsinstans hvis den skulle gjennomføres, og forfattersiden har fortløpende vurdert om vi skulle sende et nytt prosessvarsel gjennom 2025.

Samtidig har vi ønsket å unngå en kostbar og tidkrevende retts sak, og det har derfor foregått samtaler med Forleggerforeningen, der intensjonen har vært å finne en løsning på de to tvistepunktene og starte opp igjen forhandlingene. I dag mener forfattersiden at det er grunnlag for å tro at vi kan få til dette. Forhandlingene startet opp igjen etter nyttår i 2026, og målet er å kunne presentere en revidert normalkontrakt før sommeren.

Den norske Forfatterforening

Bibliotekvederlaget

Bibliotekvederlaget er et årlig, kollektivt vederlag som staten betaler for utlån av verk i norske biblioteker. Det fordeles på 28 kunstnerorganisasjoner. I 2024 ble det fremforhandlet en ny avtale med staten om bibliotekvederlag, med ti års varighet. Det lange perspektivet var viktig for å gi foreningene forutsigbarhet. At dette er en kollektiv, kulturpolitisk begrunnet ordning, betyr at ingen enkeltpersoner kan stille krav om å motta en viss sum, til forskjell fra ordninger som er begrunnet i opphavsretten. De fordeles derfor til foreningene som kan disponere dem til gruppens beste, for eksempel gjennom stipender og drift av foreningene.

Vederlaget for 2025 var på totalt 167,6 millioner kroner.

Fordelingen frem til høsten 2024 ble slått fast av en voldgiftsdom i 2021 og var slik:

Den norske Forfatterforening 27 prosent
Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere (NBU) 20 prosent
Norsk Oversetterforening (NO) 20 prosent
Dramatikerforbundet 20 prosent
Forfatterforbundet (FF) 13 prosent

I august 2024 krevde Forfatterforbundet at vederlaget til voksen skjønnlitteratur skulle deles likt mellom FF og Den norske Forfatterforening, med 20/20 prosent. Dette kravet ble behandlet av forhandlingsutvalget for bibliotekvederlaget, som landet på at FF skulle tilkjennes to ekstra prosentpoeng av det totale skjønnlitterære vederlaget, slik at fordelingen ble 25/15. Dette tilsvarte en forflytning på rundt 1,5 millioner kroner i favør av FF.

Til tross for at de ble tilkjent en økt andel, var ikke FF fornøyd med denne avgjørelsen. Like før jul i 2024 ble DnF saksøkt av FF. En ny voldgiftsrett måtte oppnevnes, og etter initiativ fra FF ble partene enige om å bruke de samme dommerne som avgjorde saken i 2021.

Saken har bundet opp store økonomiske og administrative ressurser i DnF gjennom hele 2025. Med utgiftene til begge parters advokater og rettens salærer har saken kostet norske forfattere rundt tre millioner kroner. DnF har hele veien insistert på at saken er unødvendig konfliktskapende og sløseri med fellesskapets midler, i og med at man har en relativt fersk dom fra 2021. Det er også flere faste intervaller i avtalen mellom foreningene der man kan be om ny vurdering av fordelingen i minnelige former, den neste allerede i 2028.

I dommen som ble avsagt 3. oktober 2025, ga dommerne DnF fullt medhold. De reverserte også forhandlingsutvalgets avgjørelse, slik at Forfatterforbundet mistet de to prosentene de ble tilkjent der. Basert på det man vet om medlemmenes representasjon i bokstammen, og foreningenes størrelse og arbeid, skal fordelingen fremdeles være som i 2021-dommen, 27 prosent til DnF og 13 til FF. I tillegg må FF dekke deler av DnFs sakskostnader og utgiftene til voldgiftsretten. Dommen, med alle vurderinger retten gjorde, er åpent tilgjengelig på DnFs nettsider og er anbefalt lesing for alle som vil gjøre seg kjent med kjernen i uenighetene mellom foreningene.

Den norske Forfatterforening

Bokhylla

Bokhylla-avtalen er et samarbeidsprosjekt om nettilgang til norskpublisert litteratur mellom Nasjonalbiblioteket (NB) og norske rettighetshavere, representert av Kopinor. Den første Bokhylla-avtalen ble inngått i 2009 og omfattet da cirka 50 000 bøker fra 1690-, 1790-, 1890- og 1990-årene. En ny, permanent avtale fra 2012 omfattet bøker utgitt til og med 2000. I 2023 ble det inngått ny avtale om utvidelse av Bokhylla som omfatter bøker utgitt til og med 2005, med virkning fra 2024.

Strømmetjenester og statistikkutvalg

Forfatterorganisasjonene DnF, FF og NBU deltar i et strømmestatistikkutvalg sammen med de store strømmetjenestene, forleggerne og Bokbasen. Leder for utvalget er Erik Fjærli fra Statistisk Sentralbyrå (SSB). Forfattersiden har vært representert av Helle Stensbak, som har rapportert tilbake til de tre forfatterorganisasjonene. Et grunnleggende funn er at det er store inntekter i strømmemarkedet, men at inntektsstrømmen er lite gjennomslagskraftig. Forfattersiden ønsker større innsikt i denne. Hensikten med utvalget var å sikre transparens i pengestrømmene. Utvalget har ikke lyktes med å få slik informasjon.

NRK

NRK-avtalen ble inngått sommeren 2021 og regulerer vilkårene for NRKs bruk av verk skapt av medlemmer av DnF og NBU. Avtalen gir fortsatt NRK en tidsbegrenset rett til tilgjengeliggjøring av produksjoner med utdrag av verk og kortere verk, men den originære rettighetshaveren kan på sin side kreve at bruken av verket fjernes etter ti år. Avtalen får anvendelse for alle produksjoner NRK eier. Honorarene indeksreguleres årlig. Avtalen skal følges opp med årlige møter mellom partene. Ambisjonen er å gjøre litteraturen enda viktigere for NRKs publikum og å nå flere med godt litteraturinnhold. NRK-plakaten vedtatt av Stortinget definerer statens krav til NRKs virksomhet. I § 17 forsikres det at kanalen skal ivareta «en bred variasjon av norske kunstuttrykk fra mange ulike kunstnere, uavhengige miljøer og kulturinstitusjoner». Det har ikke vært avholdt dialogmøte i 2025, slik avtalen sier, men DnF har deltatt på åpen dag i NRK kultur og fikk der god tid til dialog med litteraturredaksjonen.

DKS-avtalen

I 2023 ble det inngått en pilotavtale mellom Kulturtanken og Kopinor om formidling av verk i Den kulturelle skolesekken. Vederlaget skal i utgangspunktet fordeles individuelt til opphaverne til de verkene som er formidlet, basert på innrapportering fra Kulturtanken. Etter avtalen gis det tillatelse til å benytte alt utgitt materiale Kopinor representerer – tekst, visuelt materiale og noter – i forbindelse med formidling av verk i Den kulturelle skolesekken. Avtalen som nå løper, ble inngått i 2025 og løper for ett år av gangen.

Kunstnernettverket

DnF er et aktivt medlem i Kunstnernettverket, som ble etablert i 2011 og samler 19 kunstnerorganisasjoner. Nettverket arbeider med kunstnerpolitikk, med spesiell vekt på kunstneres inntektsforhold, sosiale rettigheter, stipend, vederlag og opphavsrett. Samlet har disse organisasjonene om lag 30 000 medlemmer. Kunstnernettverkets formål er å gi kunstnerorganisasjonene et forum for behandling av aktuelle saker/prosesser/temaer av felles interesse. Videre skal det gi kunstnerorganisasjonene et nettverk hvor organisasjonene kan søke alliansepartnere i aktuelle saker. Medlemsorganisasjonene beslutter fra sak til sak hvilke initiativer de

Den norske Forfatterforening

vil støtte. Deltakelse i nettverket gir ingen generell forpliktelse for det enkelte forbund. Avgjørelser i Kunstnernettverket tas på fellesmøtene. Forutsetningen for at en sak kan behandles i nettverket og frontes offentlig i nettverkets navn, er at alle medlemsorganisasjonene stiller seg bak saken. Denne konsensusmodellen ble i sin tid valgt fordi det ga trygghet mot å bli overkjørt. Videre er konsensusmodellen viktig for dialogen mellom kunstnerne og for at den oppleves demokratisk. For i det hele tatt å kunne oppnå konsensus ble det vedtatt at det bare skulle være en representativ organisasjon for hvert felt.

Nettverket er åpent for landsomfattende kunstnerorganisasjoner som har medlemmer som er profesjonelle kunstnere, og som har som formål å arbeide for medlemmenes faglige, sosiale, økonomiske og ideelle interesser. Organisasjoner hvis medlemmer kan antas å være representert ved en større organisasjon, opptas ikke i nettverket.

Nettverket har flere mindre utvalg som jobber med ulike temaer og arrangementer, og fremmer disse til diskusjon i nettverksmøtene. De nåværende utvalgene i Kunstnernettverket er Den kulturelle skolesekken, Kunstnerpolitikk, Trygd og pensjon, Kommunikasjon, Debattgruppen og Juristutvalget. I tillegg er det et arbeidsutvalg med ansvar for koordinering av arbeidet i nettverket. DnF-leder Bjørn Vatne har i perioden vært medlem i kunstnerpolitikkutvalget og Debattgruppen, og har vekslet med generalsekretær Elin Øy om deltakelse på nettverksmøtene. Han ledet to av nettverkets arrangementer, «Kunstens kår, begrensninger og muligheter – et historisk tilbakeblikk» under Arendalsuka og «Operasjon Kulturplan» under Kulturytring Drammen. Kunstnernettverket arrangerte også debatten «Fra løfter til kutt – har vi glemt kulturens kraft?» under Arendalsuka og en stor politikerdebatt om statsbudsjettet høsten 2025.

Blant nettverkets viktige saker i 2026 er sosiale rettigheter for kunstnere, herunder arbeidet for friske midler til pensjonsopptjening på statlige stipend. Nettverket vil også jobbe for nye kulturpolitiske verktøy som verner om norsk språk og kultur i møte med kunstig generativ intelligens (KGI) trent på opphavsrettslig beskyttet materiale. Nettverket har også vært gjennom en strategiprosess med Prosperastiftelsen, der resultatene vil iverksettes i løpet av 2026.

Sosiale rettigheter

Mange kunstnere mottar inntekt fra flere kilder, i en såkalt lappeteppeøkonomi. Dette gjør at kunstneres forhold til trygd og pensjon er mindre oversiktlig og intuitivt enn det er for arbeidstakere med et mer «normalt» forløp gjennom arbeidslivet. Kombinert med et relativt lavt inntektsnivå gjør dette at gruppen i mindre grad enn andre sparer til pensjon selv, og har dårligere muligheter til å gjøre gode og informerte valg. Det finnes i dag ingen pensjonsordninger rettet mot forfattere eller andre kunstnere som gir andre vilkår enn dem man finner på det åpne markedet, og gruppen må selv spare på samme måte som andre selvstendig næringsdrivende.

DnF mener at et enkelt tiltak kan bedre situasjonen på kort sikt: Det er stort behov for oversiktlig informasjon fra statlig hold om hvordan pensjon fra Folketrygden, frivillig innskuddspensjon, individuell pensjonssparing (IPS) og eventuell obligatorisk tjenestepensjon (OTP) kan samvirke og slå ut for denne spesielle gruppen. DnF ba derfor Nav og Arbeids- og inkluderingsdepartementet i april 2025 om at det blir etablert en egen

Den norske Forfatterforening

informasjonsportal om trygd og pensjon for kunstnere, som kan veilede gruppen om de ordningene som finnes. Behovet for dette er forankret i Meld. St. 22 (2022–2023) *Kunstnarkår*.

Vårt forslag var at Nav eller andre aktuelle organer, gjerne i samarbeid med kunstnerorganisasjonene, benytter eksisterende kunnskap om kunstnerøkonomien og pensjonssystemet til å skreddersy en slik informasjonsportal. Organisasjonene kan videre spre denne til medlemsmassen, i stedet for eller i tillegg til den svært divergerende informasjonen som i dag finnes tilgjengelig. God informasjon er en viktig start, men kompensere ikke for at kunstnere i dag er tapere i pensjonsordningene. Det må fremdeles arbeides for ordninger som bedrer pensjonsopptjeningen på kortere ansettelser, stipender og oppdrag. DnF spilte også inn at det bør opprettes et spesialisert Nav-kontor til å behandle kunstnere med stor grad av kombinasjonsinntekter. Arbeids- og inkluderingsdepartementet har svart på innspillet og forsikret DnF om at dette inngår som del av det pågående utredningsarbeidet knyttet til sosiale rettigheter til selvstendig næringsdrivende og frilansere. DnF følger også dette arbeidet gjennom Kunstnernetverket, der DnF er med i utvalget for Trygd og pensjon.

Innkjøpsordningene

Innkjøpsordningene skal legge til rette for at det blir utgitt en mangfoldig litteratur av høy kvalitet på begge målformer, og at denne litteraturen blir gjort tilgjengelig for lesere gjennom bibliotekene. Ordningen feiret 60 år i 2025 og er fremdeles en av grunnsteinene i det norske litterære systemet. I dag kjøpes det inn 623 trykte bøker og 150 e-bøker. DnF ser på det som sin oppgave å spre kunnskap om betydningen av ordningen og arbeide for at rammene økes. I sammenheng med en ny lesestrategi for voksne, som kom på tampen av 2025, har kulturminister Lubna Jaffery lovet at innkjøpsordningene skal styrkes.

Så langt har rammen for ordningene økt med 2,6 prosent i 2026, og forfatters andel av innkjøpsprisen øker med 2,2 prosent. Det betyr at forfattere i 2026 får 102 000 kroner for en innkjøpt prosabok og 92 000 for en lyrikkutgivelse. Forlagets andel er henholdsvis 175 000 og 125 500, den samme økningen som forfatterne får.

I 2025 ble det innført endringer i de selektive innkjøpsordningene. Tidligere var det en grense på fem år hvor nye forlag kunne delta i selektiv ordning, før de måtte over på automatisk. Denne er nå fjernet. Det er også innført en kvote på inntil tre titler per påmeldingsfrist. Forlag kan dermed melde på maksimalt seks titler per år på hver av de to ordningene. DnF støttet dette forslaget til endring, etter å ha sett at enkelte forlag meldte på svært mange titler som ikke ble innkjøpt, og dermed tok opp mye av vurderingsutvalgenes kapasitet.

I den automatiske ordningen, som innebærer at alt som holder en viss kvalitet, kjøpes inn og distribueres til landets bibliotek, er det ingen endringer. Det finnes ingen maksgrense for hvor mange titler som kjøpes inn årlig, og dermed kan utgiftene bli høye når antallet påmeldte bøker stiger, noe som har vært tilfellet de siste årene. Det er en jevn økning i antall påmeldinger til ordningen. Nye retningslinjer innført i 2021 gjør at det skjer en automatisk avkorting på forlagsandelen i den automatiske innkjøpsordningen for skjønnlitteratur for voksne hvis antallet påmeldte titler overskrider budsjettet i ordningen. Denne sank gjennom flere år, til forlagenes fordel. For 2022 var taket på forlagsavkortningene på 22 prosent, i 2023 var det på 15 prosent, i 2024 på 14 prosent, og for

Den norske Forfatterforening

2025 9 prosent. I 2026 er satsen imidlertid hevet til 15 prosent igjen, grunnet svært mange påmeldinger i 2025.

Den kulturelle skolesekken

Den kulturelle skolesekken (DKS) er en viktig arbeidsplass for mange forfattere. Honorarsatsene for oppdragstakere i DKS er bestemt i avtale gjeldende fra 1.8.2025 til 31.7.2027. Disse ble justert opp med 5,2 prosent fra juli 2024 og er i dag som følger: Honorar for formidlingsdager: minst 6073 kroner. Honorar for møter og forarbeid/preproduksjon avtalt med oppdragsgiver: 845 kroner. Kunstnere som utfører arbeid i DKS, skal betales i tråd med bransjestandard, og rettighetshaveres interesser skal ivaretas i henhold til åndsverkloven. Kunstnernetverket har et eget DKS-utvalg som møter i relevante høringer og innspillrunder.

Statsbudsjettet

Kulturdepartementets andel av statsbudsjettet er på 27 milliarder kroner, en økning på 4,8 prosent fra året før. Dette er omtrent 1,5 prosent over prisstigningen, altså en liten, men reell økning. Kulturdelen av statsbudsjettet er imidlertid mindre enn i 2025, ifølge tall fra Creo som har brukt samme utregningsmodell over mange år: I 2025 er den 0,818 prosent av statsbudsjettet, ned fra 0,829 i 2025.

Mye av økningen i årets budsjett gikk til frivillighet og til kulturinstitusjonene. Det frie feltet, altså kunstnerne som arbeider alene uten fast lønn, får ikke den samme medvinden. Kulturrådet har pekt på at kunstnerne nedprioriteres, og Utvalget for statens kunstnerstipend mener at antall stipendhjemler ikke holder tritt med behovet. DnF har støttet en styrking av Norsk kulturfond i tråd med Kulturrådets budsjettsøknad, som mener at det er behov for 228 friske millioner. Dette har ikke blitt hørt i budsjettet, som kun er prisjustert i år.

DnF har imidlertid blitt hørt i sitt innspill om at leselyststrategien må utvides fra å gjelde bare i skolen og i barneårene, til også å omfatte voksne. Ved fremleggelsen av budsjettet reagerte vi på at lesesatsingen i budsjettet (den såkalte «lesemilliarden») ensidig var lagt til Kunnskapsdepartementet. Her kom det 206 millioner til fysiske lærebøker, skolebibliotek og leseopplæring.

På slutten av 2025 kom nyheten om at KUD starter en satsing på økt lesing i den voksne befolkningen, som blant annet skal omfatte mer formidling og styrket innkjøpsordning. Vi forventer å se de konkrete budsjettpostene i fremtiden.

Kopinor

DnF er en av Kopinors 23 medlemsorganisasjoner. Kopinor forhandler og inngår avtaler om kopiering og annen bruk av åndsverk innenfor utdanningssektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Egne avtaler, blant annet med Nasjonalbiblioteket, gjelder digital formidling på internett. Gjennom Kopinors avtaler får brukerne enkel tilgang til beskyttet materiale, samtidig som opphavere og utgivere får betalt for sine verk. Hege Munch Gundersen er Kopinors administrerende direktør. Jens Barland er styreleder.

Forfatterforeningen mottok i 2025 3 368 640 kr i kollektive vederlag fra Kopinor (2024: 4 087 083 kr).

Den norske Forfatterforening

Norwaco

Norwaco er en paraplyorganisasjon som forvalter rettigheter til opphavere, utøvende kunstnere og produsenter i audiovisuelle produksjoner. Hovedvirksomheten er tredjepartsdistribusjon av TV-kanaler og tilhørende arkivtjenester. Norwaco inngår avtaler og krever inn vederlag som fordeles til norske og utenlandske rettighetshavere.

Nøkkeltall for 2025

Inntektsført vederlag er 442 millioner kroner. Netto finansinntekter er på 27,2 millioner kroner. Netto driftskostnader er 25,1 millioner kroner, cirka 5,7 prosent av inntektsført vederlag.

Privatkopiering

Som privatperson har du lov til å kopiere åndsverk og annet opphavsrettslig beskyttet materiale gratis og dele med nære venner og familie. For dette kompenseres rettighetshaverne gjennom årlige bevilgninger over statsbudsjettet. I statsbudsjettet for 2025 er det bevilget 60 300 000 kroner til individuell fordeling til norske og europeiske rettighetshavere gjennom Norwaco.

Mekling og opprettelse av et privatkopieringsutvalg

I Norwaco må fordelingen mellom medlemsorganisasjonene vedtas enstemmig av alle organisasjonene i den aktuelle sektoren. På sektormøtet i mars ble det ikke oppnådd enstemmighet, og fordelingsforslaget falt. Dermed ble Norwacos tvisteløsningsmekanismer iverksatt i henhold til vedtektsfestet prosedyre. Mekling fant sted hos riksmekleren i mai og førte til enighet om fordelingen. I tillegg ble det vedtatt at sektoren skulle nedsette et utvalg som skulle starte en gjennomgang av fordelingsprinsippene for audio- og audiovisuelle verk i sektoren og komme med forslag til tiltak for å forbedre transparens i fordelingsprosessen. Utvalgets notat ble levert i desember og presentert på sektormøtet.

SIKRE ET MANGFOLD AV SKJØNNLITTERÆRE UTGIVELSER OG FÅ BOKBREDDEN UT TIL LESERNE

Rammeverket

Flere av de viktige ordningene i bokbransjen, som retten til å avtale normalkontrakter, skaffeplikt og litteraturabonnement i bokhandel og fastpris på bøker, har i dag sitt rettslige fundament i bokloven. Det er derfor viktig for DnF å følge opp hvordan loven implementeres.

1. januar 2025 trådte paragraf 7 i bokloven i kraft, som pålegger alle lydbokforhandlere å tilby eksemplarsalg av bøkene de har ute til strømming. Etter det DnF kjenner til, har forhandlerne løst dette gjennom at forbrukere må logge seg på nettsidene for å kjøpe bøker. Kjøp er altså ikke tilgjengelige i appene, som er det grensesnittet de aller fleste bruker, og ved søk kommer det heller ikke noe varsel om at de er til salgs på nettsidene. Forhandlerne har forklart dette med begrensninger i app-butikkene til Apple og Google. DnF mener at dette ikke er en tilfredsstillende løsning om målet er å tilgjengeliggjøre litteraturen og gjøre det enklere for forbrukerne å eie lydbøkene de lytter til. Dette var blant temaene i en panelsamtale om «Litterære verdier i strømmetider» under bransjeseminalet BLU i Oslo, der DnF deltok sammen med Storytel, Fabel, Stiftelsen LESE og leseforsker Kari Spjældnes.

Den norske Forfatterforening

Boklovens paragraf 12 om avanseregulering er fremdeles ikke implementert. Det vil skje etter at departementet har fulgt opp anmodningsvedtaket fra Stortinget om en ekstern gjennomgang av bokbransjens innspill. DnF har levert høringsinnspill som er å finne i årsmeldingen.

Det gjenstår også å gjennomføre flere andre anmodningsvedtak knyttet til bokloven, og DnF vil følge dette arbeidet fremover.

Lesestrategi

Gjennom 2025 har DnF gjennomført en bredt anlagt lesekampanje med tittelen Tid til ti, med et enkelt budskap: Hvis du klarer å lese ti minutter hver dag, kan lesingen bli en vane igjen. De ti minuttene gir i tillegg en rekke fordeler, som bedre konsentrasjon, avstressing, ny kunnskap og bedre leseferdigheter. Kampanjen er også et rammeverk for å snakke om betydningen av å ha profesjonelle forfattere som skaper ny litteratur av høy kvalitet.

Kampanjen ble under Kulturtalet 2026 trukket frem av kulturminister Lubna Jaffery som ett av momentene som har gjort regjeringen oppmerksom på at det trengs en lesestrategi også for voksne.

Tid til ti har også utviklet seg til et samarbeid mellom 17 litteraturorganisasjoner: Den norske Forfatterforening, Foreningen !les, Leser søker bok, Bokhandlerforeningen, Norsk bibliotekforening, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, Norsk Forfattersentrum, Norsk Oversetterforening, Dramatikerforbundet, Sámi Girječálliid Searvi (Samisk Forfatterforening), Forleggerforeningen, Fagskolen for bokbransjen, Forfatterforbundet, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Norsk barnebokinstitutt, Grafill og Litteraturhuset i Oslo.

Regjeringen har i 2025 også presentert planene for et leseløft som skal investere en milliard kroner over fire år. Midlene skal gå til utvikling av skolebibliotek, mer lesetid og mindre skjerm i skolen, flere fysiske lærebøker og en lesekommisjon som skal komme med råd om lesing i skolen.

Under Arendalsuka arrangerte DnF en paneldebatt med lesing og folkehelse som tema, med forskere, Folkehelseinstituttet og helsepolitiker Kamzy Gunaratnam. Dette var del av en hel lesedag der flere av våre søsterorganisasjoner hadde arrangementer i Arendal bibliotek. Lesesatsingen har vært et felles prosjekt for alle organisasjonene på litteraturfeltet, og DnF antar at regjeringens nye lesesatsing for voksne er et direkte resultat av dette samlede budskapet.

Bibliotek og skolebibliotek

I tillegg til å spre og formidle verkene til norske forfattere er bibliotekene en viktig arrangementsarena der forfattere har inntektsgivende arbeid. Av hensyn til både spredningen av litteraturen og forfatternes oppdragsmengde har DnF løftet frem dette formidlingsarbeidet som ett av de viktigste innsatsområdene i den kommende lesesatsingen for voksne i Norge. Både folkebibliotekene og innkjøpsordningen blir nå trukket frem av kulturministeren som områder som skal styrkes.

Under Biblioteklederkonferansen 2025 stilte DnF til debatt om spørsmålet om hva som er *Litteraturens oppgave*: Å dokumentere samtiden, sette ting under debatt, peke på maktstrukturer, videreutvikle språket? Hva skjer om vi overlater oppgaven til kunstig intelligens?

DnF er også medlem i og støtter opp under arbeidet til Aksjon skolebibliotek, som jobber

Den norske Forfatterforening

for at myndighetene oppretter en nasjonal, forpliktende standard for skolebibliotek. I Kunnskapsdepartementets budsjett er det satt av 51 millioner til styrking av skolebibliotekene i 2026.

Norsk kulturråd og Kulturdirektoratet

Kulturdirektoratet er en underliggende virksomhet under KUD. Kulturdirektoratet er sekretariat for Kulturrådet, SKS og Fond for lyd og bilde. I tillegg har Kulturdirektoratet oppgaver på vegne av departementet. Det omfatter forvaltningsansvar for en rekke museer og kunst- og kulturinstitusjoner, arbeid med kulturell kreativ næring, internasjonalt kultursamarbeid, nasjonale minoriteter og mangfold i kultursektoren, samt statistikk og analyse for kultursektoren.

Kulturrådet består av ti medlemmer som er faglig uavhengige i sitt arbeid. Oppgavene til Kulturrådet er å forvalte Norsk kulturfond og andre statlige tilskudd. Kulturrådet er også et rådgivende organ for staten i kulturspørsmål. Kulturrådet og Norsk kulturfond har i mer enn femti år ivaretatt prinsippet om armlengdes avstand.

DnF har i møte med KUD i 2025 pekt på behovet for mer kunnskap om hvordan KI vil påvirke kunstfeltet. Det er derfor gledelig at Kulturrådet for 2026 har lyst ut midler til åtte forskningsprosjekter som skal ta for seg nettopp dette: Programmet «Kunst og kunstig intelligens» skal undersøke hvordan kunst bruker kunstig intelligens, hvordan kunstig intelligens bruker kunst, og hvilke estetiske, etiske, begreplige og kulturpolitiske konsekvenser denne bruken har.

DnF deltar i kontaktforum for litteratur, der Kulturrådet orienterer om sine ordninger og tar imot innspill fra organisasjonene. Dette er en nyttig arena for informasjons- og erfaringsutveksling.

DnF mener at tildelingene til Kulturrådet / Norsk kulturfond er for lave til å ivareta behovet i det frie feltet, og har i likhet med Kunstnernettverket spilt inn dette i flere budsjettthøringer.

Samtalen om skjønnlitteratur

Hvis flere skal lese, må samtalen om litteraturen løftes inn i den brede offentligheten. Som et ledd i dette har DnF oppfordret regjeringen til å styrke bevilgningene til Kulturrådet med mål om å utvide ordningene for litteraturformidling, tidsskrift og kritikk. Mange gode bøker når aldri ut til leserne fordi kulturdekningen i redaksjonene har blitt nedprioritert, og det er kun en håndfull faste stillinger for kritikere i Norge. DnF gir økonomisk støtte til utdelingen av Kritikerprisen og Kritikerseminaret under Litteraturfestivalen i Lillehammer.

Fagkomiteen i DnF har arrangert flere åpne arrangementer som løfter skjønnlitteraturen på ulike måter (se eget punkt om disse under avsnittet Mobilisering). Styret i DnF har også tatt initiativ til at det skal arrangeres et skjønnlitterært fagseminar i 2026, og satt av midler til dette i budsjettet.

Kunstig intelligens

Det er to hovedspor i DnFs arbeid med kunstig intelligens, som for enkelhets skyld kan kalles «rettighetssporet» og «det kulturpolitiske sporet». Førstnevnte handler om å beskytte rettighetene til forfattere i møte med teknologi som i stor grad er trent på opphavsbeskyttede verk uten forfatterens tillatelse eller noen form for kompensasjon.

Den norske Forfatterforening

Det har vært to større saker i USA (mot Meta og Anthropic) som DnF håpte skulle skape presedens i forfatternes favør, men her har retten gått langt i å gi tek-selskapene rett til å bruke bøkene gjennom såkalt «fair use». I sistnevnte sak måtte Anthropic inngå et forlik fordi de hadde lastet ned bøkene gjennom ulovlig fildeling – det var altså ikke selve treningen som var problemet. DnF gjorde manuelt søk på samtlige DnF-medlemmer i databasen over verk som var funnet verdig en erstatning, og fant 24 medlemmer. Disse ble varslet i en egen e-post.

Forfatterne måtte deretter fremme krav om erstatning. Saken er i skrivende stund ikke endelig avgjort i amerikansk rett, noe som ventes i april. Det er heller ikke klart hvordan fordelingen blir i de sakene der det er flere som sitter med rettigheter, men erstatning for hvert verk vil være i størrelsesorden 3000 dollar.

En annen viktig del av rettighetssporet er forhandlingene med Nasjonalbiblioteket om vederlag for en norsk språkmodell, trent på bøker av norske forfattere. På årsmøtet i 2025 ga DnF mandat til Kopinor om å forhandle frem en slik kompensasjonsordning. På tampen av 2025 fullførte NB en avtale med mediebedriftene, som sikrer dem 45 millioner i vederlag for at de skal få trene på nyhetsartiklene i arkivet. Forhandlingene med litteraturfeltet foregår fremdeles, men kan ventes fullført i løpet av året.

Vern av forfatternes rettigheter var sentral i DnFs høringssvar til KI-loven, som forventes implementert i løpet av 2026. Her gjentok vi også vår oppfordring om at det må innføres en merkeordning for KI-produkter, slik at forbrukere er i stand til å ta informerte avgjørelser. En slik merkeordning ble spilt inn fra DnF allerede under høringen om regjeringens strategi for å styrke motstandskraften mot desinformasjon i juni 2024, men ikke fanget opp i den ferdige strategien. Vårt forslag er at enhver form for informasjon som er helt eller delvis generert av kunstig intelligens – inkludert tekst, illustrasjoner, foto, musikk, billedkunst, journalistikk og andre redaksjonelle produkter, m.m. – og som selges eller fremvises i offentligheten, bør merkes tydelig i forbindelse med publisering av materialet.

Så det kulturpolitiske sporet: I vårt innspill til statsbudsjettet for 2026 understreket DnF viktigheten av å gjøre årlige avsetninger til en ordning under Kulturrådet som har til hensikt å fungere som en beskyttelsesmekanisme for norsk språk og norske kunstnere mot de negative konsekvensene av bruken av generativ kunstig intelligens på kulturfeltet. Dette må ses i sammenheng med Nasjonalbibliotekets mandat om å utrede en kompensasjonsmodell.

DnF mener at KIs inntog på kulturfeltet har potensielle skadevirkninger som må behandles med en føre-var-tankegang og ikke etterpåkløskap, og har sammenliknet situasjonen med oppstarten av Norsk kulturfond og Kulturrådet (herunder innkjøpsordningen) i 1965. Da forsøkte man med kulturpolitiske verktøy å motvirke en utvikling der boksalget falt, noe som var en indikator på at norsk språk og kultur var under press. Liknende hensyn må tas med tanke på at KI-skapte kulturprodukter kan føre til en markedsforskyvning til fordel for billige og enkle bøker, musikk og andre uttrykk. Et viktig hensyn er også at tek-selskapene som utvikler modellene, er basert i store utenlandske økonomier og potensielt skaper en type kulturimperialisme som styrker dominansen til engelskspråklig litteratur og kultur. Konkurranseskraften til norske forfattere må ivaretas i dette bildet.

Den norske Forfatterforening

Å spre kunnskap og oppmerksomhet om problemområdet i den allmenne befolkningen er også viktig. DnF har hatt offentlige samtaler om KI og kunst med KI-forsker Inga Strømke under Fremtidsfredag i Steinkjer og hos Arrangørnettverket i Trondheim, og deltatt i panelet på «KI: En trussel mot eller mulighet for forfatterne» på Beddingen kulturhus i Bodø. DnF stilte også i panelsamtalen under fremleggelsen av FAFO-rapporten «Kunst, kultur og KI» i januar 2026. Foreningen blir også hyppig brukt som kilde for spørsmål om kunst og KI i norske medier og løfter ofte spørsmålene i sosiale medier.

Merverdiavgiftsfritak for bøker

Siden 1960-tallet har det vært merverdiavgiftsfritak på trykte bøker. Hensynet bak reglene er at det ble ansett som uheldig å avgiftsbelegge det trykte ord i et så lite språksamfunn som det norske. I 2019 ble fritaket utvidet til også å gjelde elektroniske bøker og tjenester for elektroniske bøker, strømmetjenester.

Virkemiddelet er både språk- og litteraturpolitisk og er et slags skattefritak på lesing som gir bedre tilgang på bøker og mer bruk av språket enn om merverdiavgiftssatsen hadde vært høyere.

Høyre har foreslått å kutte merverdiavgiftsfritaket på bøker i sitt alternative statsbudsjett for årene 2023, 2024, 2025 og 2026 med begrunnelsen at merverdiavgiftsfritaket er lite målrettet.

I forbindelse med høring av statsbudsjettet for 2025 la et samlet litteraturfelt vekt på at skattelegging av det frie ord er feilslått politikk.

Litteraturfeltet samarbeider om en felles strategi for å sikre at merverdiavgiftsfritaket for bøker videreføres, og vurderer å bestille en utredning som belyser konsekvensene av merverdiavgift på bøker.

Samisk litteratur

DnF har siden våren 2024 i kontaktforum for litteratur i Kulturrådet en fast møteplass med de fire samiske organisasjonene Sámi Girječálliid Searvi / Samisk Forfatterforening, Mun dajan – Foreninga samiske forfattere, Sámi fágagirjjálaš čálliid- ja jorgaleaddjiidsearvi / Samisk faglitterær forfatter- og oversetterforening og Sámi Lágádus- ja Aviisasearvi / Samisk Forlegger- og Avisforening. I dette forumet drøftes også arbeidet med samisk litteratur i innkjøpsordningene.

DnFs fagkomité organiserte i samarbeid med Ordkalotten fredag 7. november en samtale om hvordan bakgrunn og språk påvirker en forfatters stemme. Fribyforfatteren fra Nagaland, Easterine Kire, og den samisk-norske forfatteren Sigbjørn Skåden snakket med forfatter og dramatiker Tale Næss om identitet, tilhørighet og det å skrive fra et sted – enten det er fysisk, mentalt eller språklig.

Det samiske sto i sentrum på Baltic Writers' Council (BWC) sitt årsmøte i april 2025 med blant annet en panelsamtale der forfatter Anna Nutti Wiandt og oversetter Are Tjihkkom diskuterte samisk litteratur før og nå.

Den norske Forfatterforening

Kritikk og kritikkens kår

DnF har i 2025 støttet Kritikerseminaret under Lillehammer internasjonale litteraturfestival og er støtte medlem i Norsk Kritikerlag. DnF har tett dialog med Kritikerlaget, og hvert år inviteres Kritikerlagets generalsekretær til å holde et innlegg på møtet for nye medlemmer.

YTRINGSFRIHET OG INTERNASJONALT ARBEID

Internasjonalt Utvalg (IU)

IU er oppnevnt av styret i Forfatterforeningen. IUs viktigste enkeltoppgave er å innstille kandidater til Ytringsfrihetsprisen, en årlig pris som har vært delt ut siden 1994. IU skal også følge opp og gi råd til styret i de internasjonale sakene som til enhver tid er definert av handlingsprogrammet. Siden mai 2025 har IU bestått av Hanne Ramsdal (leder), Kristin Hauge, Bendik Vada, Soudabeh Alishahi, Øyvind Rangøy og Wesam Almadani. IU har hatt fire møter i perioden.

Forfatterforeningen jobber for å vise solidaritet med forfulgte forfattere, blant annet gjennom samarbeid med Norsk PEN, Den norske Helsingforskomité og andre relevante aktører. Foreningens internasjonale utvalg, som primært arbeider med tildeling av Ytringsfrihetsprisen, utvider arbeidet i enkeltsaker, ved behov og i tråd med foreningens handlingsprogram.

Ytringsfrihetsprisen

Ytringsfrihetsprisen for 2024 ble tildelt de to palestinske forfatterne Adania Shibli og Mosab Abu Toha. Prisen ble delt ut på DnFs årsmøte 2025. IU-leder Hanne Ramsdal leste innstillingene, og statssekretær i Kultur- og likestillingsdepartementet Trude Storheim delte ut prisen. Adania Shibli var til stede og tok imot prisen, og Mosab Abu Toha sendte inn sin takketale på video som ble vist på møtet.

Synliggjøring av tidligere vinnere av ytringsfrihetsprisen

Forfatterforeningen jobber for å synliggjøre vinnere av foreningens ytringsfrihetspris og det arbeidet disse har gjort og gjør. I november 2024 ble den kurdiske poeten İlhan Sami Çomak løslatt fra fengsel, etter å ha tilbrakt over 30 år i Silivri-fengselet utenfor Istanbul, anklaget for separatisme. Han mottok Forfatterforeningens Ytringsfrihetspris sammen med Ahmet Altan for 2021. Den 23. april 2025 kom han til Norge for første gang. Norsk PEN, Gyldendal og DnF arrangerte en feiring av Çomak. Han var også på besøk hos Forfatterforeningen for å fortelle om situasjonen i Tyrkia sammen med sin advokat Ipek Ozel.

Ungarn

Forfatterforeningen har hatt vennskapskontakt med den ungarske forfatterforeningen Szépirok Társasága siden 2020 og har tidligere fått støtte av Kopinors utviklingsfond til samarbeid. I november 2022 ble foreningens tilskudd redusert med to tredeler, og i oktober 2023 fikk Szépirok Társasága beskjed om at all økonomisk støtte fra det nasjonale kulturfondet var avviklet uten begrunnelse eller mulighet til å anke. I 2025 møtte vi Ferenc Czinki, leder av Szépirok Társasága, i forbindelse med Burning Issues, arrangert av European Writers Council (EWC) ved Nasjonalbiblioteket i Oslo. Czinki ble intervjuet til DnFs nettside om situasjonen i Ungarn. Vi er dessuten i dialog om mulige fremtidige samarbeid.

Den norske Forfatterforening

Palestina

I oktober 2025 deltok DnFs styremedlemmer Oda Malmin og Hanne Ramsdal på Døgnvake for Gaza III på Vega Scene, et sørge- og begravelsesritual for 18 459 barn, initiert av kunstner Vibeke Harper. Styret sonderer muligheten for å etablere et stipendprogram for palestinske forfattere, etter modell for stipend for ukrainske forfattere.

Belarus

Helsingforskomiteen fikk besøk av Belarus' valgte president Svjatlana Tsikhanowskaja og inviterte til et møte med henne den 1. desember 2025 i Helsingforskomiteens lokaler i Oslo. Tsikhanowskaja samtalte med generalsekretær Berit Lindeman om situasjonen i Belarus i dag. Forfatterforeningen var representert ved leder av IU.

Forfatterforeningen har siden 2017 hatt tett kontakt med den belarusiske forfatterforeningen, Саюз беларускіх пісьменнікаў. De senere årene har foreningen vært i eksil i Vilnius, hvor de har fått til å gjennomføre sin årlige poesifestival. I flere år har Forfatterforeningen sendt en poet til festivalen, med støtte fra NORLA. I 2026 ble festivalen flyttet til Warszawa, hvor mange belarusiske forfattere nå bor. Forfatterforeningen søkte NORLA om støtte til honorar til opplesing og gjendikting, for å kunne sende en norsk poet til festivalen, og fikk innvilget støtte. Anna Kleiva reiste til festivalen, og Marina Hobbøl gjendiktet Kleivas dikt.

Annet internasjonalt arbeid

Serbia

Nadija Rebronja var poet in residence på Rangøya i desember. Hun er bosnjak, poet og tidligere professor i sørslavisk litteratur. I desember 2025 kom hun i forkant av et IU-møte og fortalte om situasjonen i Serbia.

Baltic Writers' Council (BWC)

BWC representerer 21 forfatter- og oversetterorganisasjoner, 12 land og rundt regna 17 000 medlemmer. Den årlige generalforsamlingen foregår i mai på Baltic Center for Writers and Translators på Gotland. I 2025 var DnF representert ved leder av IU, Hanne Ramsdal.

World Expression Forum (WEXFO)

WEXFO er en internasjonal årlig konferanse med søkelys på ytringsfrihet som finner sted hvert år i mai/juni på Lillehammer. DnF var i 2025 representert ved leder av IU. Styret i DnF har i etterkant vedtatt å kjøpe en aksje i WEXFO, for å spesielt støtte opp under konferansens oppmerksomhet på dialogarbeid og unges stemmer i en polarisert verden.

Norsk PEN

Forfatterforeningen er representert i Komité for fengslede forfattere i Norsk PEN ved leder av IU, Hanne Ramsdal. Komiteen arrangerer blant annet temakvelder og postkortaksjoner. De siste årene har komiteen særlig prioritert fokusfanger fra Iran og Belarus. Den 13. november 2025 ble den internasjonale dagen for fengslede forfattere markert med et arrangement på Sentralen i Oslo. Komiteen bidro med opplesinger av tekster av fengslede forfattere fra Belarus og Iran. I tillegg presenterte vi PEN Internationals fokusfanger fra Kina, Venezuela, Algerie og Georgia.

Den norske Forfatterforening

European Writers' Council (EWC)

EWC er en sammenslutning av mer enn 50 skribentorganisasjoner fra hele Europa og jobber for forfatternes rettigheter, språk mangfold og ytringsfrihet. EWC har kontor i Brussel og skal følge opp skribentrelaterte saker innen EU: opphavsrett, digitalisering og mulig regulering av bibliotekvederlag. EWC har også engasjert seg i ytringsfrihetens vilkår og vist solidaritet med land i Europa. EWCs president er Grażyna Plebanek fra Polen.

EWCs generalforsamling for 2025 ble avholdt i Oslo 23.–25. mai, og DnF var sammen med NBU, NFFO og FF vertskap for helgen. 65 delegater møtte til generalforsamling og problemstillinger rundt kunstig intelligens, og ulovlig trening av språkmodeller basert på opphavsrettslig beskyttet materiale sto høyt på dagsordenen. Fagdagen *Burning Issues* i tilknytning til generalforsamlingen ble arrangert med støtte fra Kopinor.

Nordisk forfatter- og oversetterråd (NFOR)

NFOR ble opprettet i 1919 og har initiert møter mellom de nordiske skribentorganisasjonene i de ulike nordiske landene. Møtene finner nå sted annethvert år, mens seksjonene møtes etter behov. 27. og 28. mai holdt NFOR møte på Færøyene der Bjørn Vatne og Kerstin Bennett representerte DnF. Det var til sammen 42 deltakere påmeldt, og nytt av året var at det samiske språkområdet var representert ved Samí Girjecálliid Searvi. KI og forfatterrettigheter var tema på møtet.

Stipend til Ukraina

Et stipendprogram for ukrainske forfattere ble i 2024 lansert av NFFO, i samarbeid med Kopinor. DnF ble med på videreføringen av et utvidet stipendprogram, som ledes av den Kyiv-baserte, nobelprisvinnende menneskerettighetsorganisasjonen Center for Civil Liberties og Den norske Helsingforskomité. Programmet finansieres gjennom midler fra Nansen-programmet for Ukraina, hvis mål er å styrke Ukrainas sivilsamfunn. Det ble i 2025 utlyst og tildelt i alt 20 stipender til ukrainske forfattere. Stipendkomiteen besto av et ukrainsk utvalg samt en norsk jury. DnFs representant i juryen var Iryna Shuvalova – poet, oversetter og akademiker fra Kyiv, som siden 2023 har jobbet som postdok ved Universitetet i Oslo. Stipendprogrammet videreføres i 2026.

<https://www.forfatterforeningen.no/artikkel/20-stipender-til-ukrainske-forfattere-i-fjor/>

OPPHAVSRETT, KONTROLL OVER EGET VERK OG RETT TIL RIMELIG VEDERLAG

Forfatterforeningen skal arbeide for en styrket respekt og forståelse for opphavsretten gjennom samarbeid med og arbeid i Kopinor, Norwaco, Kunstnernetverket og andre relevante fora. Vi skal delta i det nordiske arbeidet med opphavsrett, blant annet gjennom NFOR.

DSM-direktivet og endringer i åndsverksloven

22. november 2023 sendte Kultur- og likestillingsdepartementet forslag om endringer i åndsverksloven på høring. Loven skal gjennomføre nett- og videresendingsdirektivet (EU) 2019/789 og digitalmarkedsdirektivet (EU) 2019/790 i norsk rett. DnF leverte høringsinnspill og deltok på et felles høringsinnspill gjennom Kunstnernetverket. Lovforslaget var ventet lagt frem for Stortinget vårsesjonen 2025, men er fortsatt til behandling i departementet. Nye signaler fra departementet er fremleggelse mars 2026. I etterkant av avsluttet høring har Forleggerforeningen jobbet for at

Den norske Forfatterforening

forlagene skal få produsentrettigheter til litteratur gjennom åndsverksloven. DnF har i politiske møter, både med stortingsrepresentanter og i departementet, advart mot at norske forlag automatisk skal få enda større rettigheter til å utnytte forfatterens verk økonomisk, på bekostning av opphaveren, uten at det blir gjort en særlig avtale om dette.

Gjenbruk av tekst

DnF vil ta opp igjen forhandlingene om normalkontrakt for gjenbruk av tekst i læremidler så snart det er enighet om normalkontrakten. Gjenbruk av litterære tekster i læremidler er fortsatt et uregulert område. Betalingen til forfatter er ofte svært lav, og ofte bes det om utkjøp av rettigheter i lang tid.

Høytlesing i bibliotek

DnF mener høytlesing av litteratur skal finne sted på vilkår og innenfor rammer som er rimelige både for forfattere og for bibliotek. De siste årene har en form for høytlesing i bibliotek fått stor utbredelse. Shared reading, eller samlesing på norsk, er en lesemetode som går ut på at en leseleder leser høyt i en gruppe og leder en reflekterende og undrende samtale om leseopplevelsen. DnF har begynt å kartlegge omfanget av samlesing som tilbud i bibliotek og andre institusjoner, og det har vært avholdt et møte med Bibliotekforeningen sammen med NBU. DnF har også hatt dialog med Sveriges Författarförbund om saken og utvekslet erfaringer om problemstillingen. På sikt vil DnF jobbe for at Kopinor kan inngå avtaler om fremføring av litteratur også på andre arenaer.

Pliktavlevering

Digital tilgang til pliktavlevert materiale er resultat av en flerårig dialog mellom Nasjonalbiblioteket (NB) og skribentorganisasjonene. I forbindelse med endring i praksis for tilgang til pliktavlevert materiale avventer vi fortsatt en endring i forskriften som regulerer dette.

NB har bebudet et årlig dialogmøte samt rapporter over bruk fire ganger i året. Dette har ikke kommet på plass i 2025, men DnF har fått lovnader fra NB om at dette kommer på plass i 2026.

MOBILISERING AV BÅDE NYE OG ETABLERTE MEDLEMMER

Årsmøtet

DnFs årsmøte ble avholdt 22.–23. mars 2025 på Hotel Bristol i Oslo. Det var 210 påmeldte medlemmer, i tillegg til gjester og administrasjon. Årets årsmøte var preget av engasjement og debatt, og møteleder Karine Nyborg loset forsamlingen gjennom to dager. Blant saker som ble behandlet, var styrets forslag til indeksregulering av medlemskontingenten samt forslag til endring av navn og vedtekter for Stipendfondet. I tillegg til disse forslagene hadde styret fremmet et forslag om å gi mandat til Kopinor om å forvalte medlemmenes rettigheter ved lisensiering av beskyttet innhold til bruk i kunstig intelligens. Kopinors ledelse var til stede før lunsj lørdag for å informere ytterligere om rettighetsavklaringen. Årets forfatterforedrag ble holdt av Lars Ove Seljestad.

Tarjei Vesaas' debutantpris 2024 ble tildelt Anna With for diktsamlingen *Eplet, nesten* utgitt på Forlaget Oktober. Leder av DnFs litterære råd, Thomas Lundbo, delte ut prisen.

DnFs Ytringsfrihetsprisen 2024 ble tildelt de palestinske forfatterne Adania Shibli og Mosab Abu Toha. Shibli var tilstede under årsmøtet og tok imot prisen. Toha sendte en videohilsen på skjerm.

Den norske Forfatterforening

Statssekretær i Kultur- og likestillingsdepartementet Trude Storheim delte ut prisen, og leder av Internasjonalt Utvalg leste opp begrunnelsene.

Medlemsmøtet

Medlemsmøtet 2025 ble holdt på Litteraturhuset lørdag 1. november, med rundt 120 påmeldte medlemmer. I forkant av møtet ble det arrangert *Stille Morgenskriving* på Litteraturhuset, et arrangement hvor medlemmer og andre skrivende kunne delta i en stille skriveøkt i fellesskap.

Temaet for møtet var *Skrivelyst. Hvordan skape skrivelyst i oss selv og andre?*

Opptakskomiteens Ingebjørg Berg Holm orienterte om at komiteen jobber med et forslag om vedtektsendring knyttet til KI og medlemsopptak. Torgeir Rebolledo hadde sendt inn et forslag til en uttalelse fra medlemsmøtet vedrørende NRKs samfunnsoppdrag.

Før lunsj holdt Kjersti Bronken Senderud, Wesam Almadani og Vigdis Hjorth hvert sitt engasjerte innlegg om årets tema, skrivelyst. Etter lunsj ble alle delt inn i grupper som skulle diskutere skrivelyst og hvilke utfordringer som kan oppstå. Da møtedelen var over, ble alle invitert ned til Berner-kjelleren hvor en forkortet versjon av Jeg tror-koret ble fremført av fem medlemmer som meldte seg frivillig. Dagen ble avsluttet med middag og mingling i Wergeland.

Møte for nye medlemmer

Kvelden før medlemsmøtet inviterer DnF alltid medlemmer innvotert det siste året til en samling i forkant av møtet. Fredag 31. oktober var cirka 15 nye medlemmer til stede på samlingen. Styreleder Bjørn Vatne ønsket velkommen og fortalte hva Forfatterforeningen kan bistå med, før en gjennomgang av de viktigste litteraturpolitiske sakene akkurat nå. Generalsekretær i Kritikerlaget Anne Merethe Prinos var invitert for å fortelle om hvordan kritikerne er organisert og jobber, og om kritikkers kår.

Debutanttreff

Debutanttreffet ble avholdt i DnFs lokaler i Ingeniørenes hus 2. desember. Det var 28 påmeldte til årets debutanttreff. Leder Bjørn Vatne innledet kvelden med å fortelle om Forfatterforeningens formål, hva foreningen jobber med og kan bistå med. Vatne fortalte også hvilke litteraturpolitiske saker DnF jobber mest med nå. Adelheid Seyfarth Gulbrandsen, leder i DnFs litterære råd, informerte om de forskjellige stipendordningene og om hvordan rådet arbeider i sitt stipendarbeid. Årets forfatterforedrag ble holdt av Mona Høvring, som ikke nøyde seg med å fortelle om sin forfatterdebut, men som i tillegg hadde organisert et lite lotteri for debutantene. Anna With, vinner av Vesaasprisen 2024, kom og fortalte om sitt år som debutant og Vesaas-vinner. Avslutningsvis leste samtlige av debutantene et utdrag fra boken sin.

Forfatterklubbene

Forfatterklubbene er et viktig bindeledd mellom forfattere og forlag, men har ulik grad av aktivitet i de enkelte forlagene. For DnF er det viktig å stimulere til at disse kan gjøre en god jobb for forfatterne, og støtte dem der vi kan. I 2025 bisto DnF for eksempel forfatterklubben i Flamme forlag i en intern diskusjon med forlaget om makulering av flere av forlagets titler, som ikke var avtalt på forhånd med forfattere.

Den norske Forfatterforening

I samarbeid med forfatterklubbene i de største forlagene inviterer DnF til forfatterpub i Oslo flere ganger i året. Det har ikke vært like høy aktivitet som ønskelig her i 2025, og det bør være et mål for 2026 å øke frekvensen, ettersom dette er et tilbud mange forfattere setter pris på. Årsmøtet 2025 la som vanlig til rette for særmøter i forfatterklubbene etter at programmet var over på lørdagen.

Fagkomiteen

Fagkomiteen, opprettet i august 2024, har ansvaret for å arrangere faglige og sosiale treff for forfattere, både medlemmer og ikke-medlemmer. Atle Håland, Julie Stokkendal og Johanne Fronth-Nygren har utgjort komiteen i 2025.

I 2025 har fagkomiteen gjennomført fem Åpen mikrofon-arrangementer. Det første ble arrangert fredagen før årsmøtet 2025 på Goldie, og innledere var Øivind Berg, M. Seppola Simonsen og Wencke Mühleisen. På høsten arrangerte fagkomiteen fire kvelder med åpen mikrofon i Oslo – to på Goldie og to på Samvirkelaget Rosa Bøker. Hver kveld ble innledet av en forfatter som delte refleksjoner og leste fra egne verk, før mikrofonen ble åpnet for publikum. Innlederne var Ingrid Storholmen, Erlend Wichne, samt Somaya El-Sousi og Wesam Almadani. Arrangementene samlet 20–30 publikummere per kveld. Åpen Mikrofon ble støttet av Kulturetaten Oslo kommune. I forbindelse med Kapittelfestivalen arrangerte komiteen en litterær samtale, *Kunst i krig og krise*, mellom Iryna Shuvalova og Mohammed Elsus, og samtalen ble ledet av Marjam Idriss. Årets tema på Kapittelfestivalen var Bibelen, og i den anledning inviterte fagkomiteen, i samarbeid med Skrivekunstakademiet, alle DnFs medlemmer til å bidra til et spesialverk. Jeg tror-koret ble et langdikt bestående av 82 bidrag, satt sammen av studentene på Skrivekunstakademiet, under ledelse av Morten Langeland. Diktet ble fremført av studentene under festivalen. Senere på høsten var det duket for ny litterær samtale i regi av fagkomiteen, denne gang på Ordkalotten i Tromsø. Samtalen *Hvor skriver vi fra?*, mellom Sigbjørn Skåden og fribyforfatter Easterine Kire, ble ledet av Tale Næss. Panelsamtalene ble støttet av Norsk Forfattersentrums medlemsfond.

Julie Stokkendal har fra 2026 sagt fra seg vervet i komiteen, og Kristian Hæggernes har takket ja til å ta over.

Nettsiden og sosiale medier

Nettsidene og sosiale medier er i større og større grad en viktig kanal for å nå ut med informasjon til både medlemmer, politikere og beslutningstakere, og det generelle publikum. I 2024 og 2025 har det blitt satset strategisk på å bygge synlighet i disse kanalene, noe vi mener har lyktes godt, og dette har påvirket foreningens omdømme positivt. Kommunikasjonsmedarbeider Victoria Durnak har produsert store mengder stoff som strekker seg fra underholdende og oppmerksomhetsskapende innlegg til større nyhetssaker om foreningens arbeid og hendelser i ytringsfrihets- og litteraturfeltet. Disse kanalene vil fremdeles være strategisk viktige for DnF i arbeidet med å følge opp handlingsplanen vår.

Det siste året ble det lagt ut omtrent 240 innlegg på nettsiden, blant annet nyhetssaker skrevet av leder og nettsideansvarlig, intervjuer med nye medlemmer, spalten «Skriverommet», informasjon om priser, stipend og muligheter for arbeidsopphold. Det ble det lagt ut omtrent 120 poster på Instagram, blant annet utdrag fra medlemsintervjuer, spalten «Skriverommet», videoer av leder og poster om aktuelle nyhetssaker. Det ble også publisert omtrent 700 historier på Instagram, dette en

blanding av DnFs eget stoff og reposting av aktuelle litteratursaker. Våre mest sette innlegg i 2025 handlet om KI og forfatternes rettigheter, i en mildt sagt lødig tone (og på engelsk). Til sammen har disse to Instagram-videoene godt over en halv million visninger.

HØRINGSUTTALELSER

Forskrift om regionale kulturfond

I formålet med denne ordningen kan det fremstå som at den bare skal styrke profesjonelt kulturliv når det samarbeider med det frivillige. Vi mener derfor at formuleringen «styrke samspill mellom profesjonelt og frivillig kulturliv» bør erstattes med «styrke profesjonelt og frivillig kulturliv, og samspillet mellom disse»

I høringsinnspillet skriver DnF videre at det er viktig at det finnes og skapes kunst av høy kvalitet over hele Norge, og at også profesjonelle kunstnere finner det attraktivt å bosette seg i regionene. Disse er ofte viktige lærekrefter i kulturskole og andre lokale tilbud, samtidig som de utvikler sine egne kunstnerskap. Kunstnere er også ofte initiativtakere til lokale festivaler, utstillinger, opplesinger og andre tilbud, og er dermed med på å øke kompetansen hos de frivillige som blir involvert. I dette samspillet er det ofte kunstnerne som tar den personlige og kunstneriske risikoen, noen ganger også økonomisk. For at frivillige skal ha tilbud å samles om, er det derfor viktig at denne risikoen dempes. Dette kan gjøres gjennom flere og bedre regionale tilskuddsordninger, som departementet nå tar initiativ til.

Formålet sier videre at ordningen skal bidra «til økt kvalitet på kunst- og kulturtilbudet lokalt og regionalt». Publikum som møter et tilbud av høy kvalitet, har større sannsynlighet for å oppsøke kulturlivet igjen. Det kan her være meningsfullt å føye til begrepet «bredde», slik at formuleringen blir slik: «økt bredde og kvalitet på kunst- og kulturtilbudet lokalt og regionalt.» Dette kan gi et tydeligere insentiv til å støtte kulturtilbud som er nyskapende og tilfører noe nytt til lokalsamfunnet.

I høringsnotatet står det videre følgende:

Det er departementets klare intensjon at de statlige midlene i ordningen skal komme i tillegg til fylkeskommunenes eksisterende bevilgninger til kulturtiltak.

DnF er enig i at det er svært viktig å forhindre at fylkeskommunene ikke oppfatter ordningen som en erstatning for eksisterende støtteordninger, og dermed som en anledning til å kutte i sine kulturbudsjetter. DnF legger til grunn at kulturfondene er friske midler. Vi mener at denne forutsetningen bør gjøres eksplisitt i forskriftsteksten.

Forskriften sier videre at den legger opp til «ingen krav til at det skal opprettes fordelingsutvalg eller andre armlengdeorganer, slik departementet har fått enkelte innspill om», og «at beslutninger om tildelinger under Regionale kulturfond skal kunne tas på politisk nivå, dersom fylkeskommunene ønsker det, og dersom tildelingene ikke baserer seg på kunst- og kultufaglig skjønn».

Den norske Forfatterforening

DnF mener at faglig skjønn må være hovedregelen, og at andre vurderingsmetoder bør være unntak. Dette kan ivaretas ved at kommuner eller fylkeskommuner gjør et begrunnet vedtak i de tilfeller de ønsker å *unnta* avgjørelser fra kunstfaglig skjønn. I de tilfellene det er aktuelt, bør også fagfeller involveres i skjønn.

Innspill til ny postlov

For norsk litteratur har postvesenet flere viktige funksjoner, både som distributør av bøker i pakkepost, og som ombærer av tidsskrifter og fagblader som er målbærere av samtalen om bøker, kritikk og relatert kulturstoff. Den offentlige samtalen om litteraturen er svært viktig for norsk språk, leselyst- og evne, og vil være blant de viktige virkemidlene når Regjeringen iverksetter sitt varslede leseløft. Samtidig har mange forfattere deler av sin inntekt fra skribentvirksomhet i slike publikasjoner.

Postloven må utformes på en måte som ikke rammer deres evne til å nå ut til sine abonnenter. De har en viktig demokratisk funksjon, og grundige, redaktørstyrte medier utgjør en svært viktig motgift mot desinformasjon.

Vi støtter Norsk tidsskriftforenings innspill til Postutvalgets rapport, der foreningen skriver at de *frykter dette vil kunne få dramatiske konsekvenser for norske tidsskrifter – og rett og slett deres eksistens.*

Slik DnF forstår det, vil tidsskrifter etter nye bestemmelser falle inn under bestemmelsen om hentepunkt, og ikke distribueres til postkasser. Disse i stor grad papirbaserte publikasjonene kan dermed miste mye av sin konkurransekraft. Postpunkt vil ikke fullt ut kunne erstatte hjemlevering, særlig ikke i grisgrendte strøk. DnF mener derfor det fremdeles er behov for postkassedistribusjon i mange år fremover.

For øvrig bør alle over en viss aldersgrense (for eksempel 75 år) ha et tilbud om å fortsette å motta den post de i dag får i postkassen, på samme måte som før og med den hyppighet de har i dag. Mottaker bør ikke automatisk flyttes over på en ordning med postpunkt, men de som synes dette er mer praktisk og ikke har behov for levering annenhver dag, bør kunne velge dette. En mer gradvis omlegging av ombæringen av brevpost bør være løsningen.

Forslag til forskrift om fordeling av Norsk Tippings overskudd til kulturformål

DnF mener at forslaget bør presisere at midler også skal kunne fordeles til formål innenfor det profesjonelle kunst- og kulturfeltet. I bakgrunnen for forslaget (kap. 2) fremheves Kulturfrivillighetsstrategien som særlig viktig, mens det profesjonelle feltet kun nevnes som ett av KUDs ansvarsområder. DnF vil understreke at det er stor overlapp mellom det profesjonelle og det frivillige kulturlivet, der mange profesjonelle utøvere er lærekrefter, pådrivere og oppstartshjelpere. Å bedre vilkårene for profesjonelle betyr dermed også økt kompetanse og aktivitet i det frivillige feltet. I produksjoner der frivillige deltar, er det ofte profesjonelle som står som arrangør, og uten disse aktørene vil frivilligheten mangle viktige arenaer. Det samme gjelder tiltak for barn og unge og DKS, der medvirkning fra profesjonelle krefter er avgjørende for å ivareta kvaliteten på tilbudene. Både i § 1 og § 3 bør det derfor gjøres eksplisitt at «kulturformål» omfatter både frivillige og profesjonelle

Den norske Forfatterforening

aktører. Så lenge det fremdeles er spesifisert at spillemidler til kulturformål skal fordeles til ikke-fortjenestebaserte formål, risikerer man ikke utvanning av ordningen.

§ 2 sier noe om hvem som skal fordele midlene. Her mener DnF at forskriften bør følge etablert praksis på kulturfeltet, med avgjørelser basert på armlengdes avstand og faglig skjønn. DnF støtter Creos forslag om at dette gjøres eksplisitt i paragrafen.

Innspill til Representantforslag om en helhetlig bibliotekpolitikk og et bibliotekløft for hele landet

For å bevare en sterk norsk litteratur og norske forfattere er evne, kunnskap og vilje til aktiv formidling i bibliotekene helt avgjørende. Bredden i litteraturen må nå ut hvis alle skal finne aktuelle bøker som passer for dem. Dette styrker også leselysten. Bestselgerfokuset øker i bokmarkedet, blant annet gjennom strømmetjenestene der enkelte typer sjangerlitteratur dominerer sterkt, samtidig som engelsk litteratur tar større plass og bøkene har begrenset levetid på hyllene i bokhandel. Biblioteket er med på å balansere ut dette ved å ta vare på hele lengden i et forfatterskap, og kan formidle ny og eldre litteratur om hverandre, samtidig som også smalere litteratur kan løftes frem når ikke-kommersielle hensyn ligger til grunn.

For mange forfattere har oppdragsøkonomien også blitt viktigere og viktigere i takt med at salget av fysiske bøker har avtatt. Bibliotekene er blant de viktigste oppdragsgiverne og er således med på å holde liv i forfatterkarrierer og skape motivasjon og økonomi for skriving gjennom lesermøter og honorarer, samtidig som de ivaretar sitt lovpålagte mandat om å være en arena for offentlig samtale og debatt.

Det må derfor være nok personalressurser og budsjetter til kulturarrangementer og arrangementer som skaper offentlig debatt i hele landet, og ikke bare i de store byene. Undersøkelsen nevnt over viser en klar forskjell på kvalitet og kvantitet på arrangementer mellom større og mindre kommuner. Kvaliteten på arrangementene må også heves, for eksempel gjennom kursing av ansatte.

Vi hadde følgende forslag til merknad:

Komiteen ber regjeringen om å utrede tiltak som kan styrke bemanningssituasjonen i norske biblioteker, for å gjøre dem bedre i stand til å oppfylle målsettingen bak folkebibliotekloven. Et viktig mål er å heve frekvensen og kvaliteten på arrangements- og formidlingstjenestene.

Vi stilte oss også bak Norsk bibliotekforenings høringssvar og påpekte ellers at vi trenger en lesestrategi som legger til rette for livslang lesing. Bibliotekene melder selv om at formidling for ungdommer og voksne er dårligere dekket enn den er for barn.

Vi stilte oss derfor bak Norsk bibliotekforenings forslag til merknad:

Komiteen ser med bekymring på en sviktende lesekultur i hele befolkningen. Komiteen ber regjeringen i neste statsbudsjett bevilge 10 mill. kroner til å sette ned et utvalg for å foreta en helhetlig gjennomgang av lesing og litteratur i form av en offentlig utredning (NOU). Komiteen ber regjeringen legge en plan for en videreutvikling av den igangsatte leselestestrategien for å nå hele befolkningen.

Den norske Forfatterforening

Komiteen ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en plan for bemanning av skolebibliotek for å sikre formidlingen av litteratur til barn og unge over hele landet.

Innspill til ny forskrift om Statens kunstnarstipend

DnFs innspill til den nye forskriften er på 16 sider. Under følger noen av de viktigste punktene:

I diskusjon av den nye forskriften pekes det på at det er viktig med grundighet og fagfellevurdering, men at ressursbruken som går til forvaltning, må overvåkes.

DnF anerkjenner behovet for å forankre arbeidet til komiteene i gjeldende regelverk for økonomistyring. Samtidig er det viktig å erkjenne at kvaliteten på forvaltningen kan ha en direkte sammenheng med kvaliteten på kunsten som blir skapt, ved at man sikrer at det faktisk er de beste og mest lovende kunstnerskapene som får rom til å utvikle seg. Å komme frem til en slik avgjørelse, krever tid og kunnskap.

Prinsipielt mener DnF at komiteene bør honoreres med tilstrekkelige midler til å opprettholde en forsvarlig søknadsbehandling som gir legitimitet i søkermassen, og dyrke frem kunstnerisk kvalitet. Hva som skal til for å oppnå dette, vil trolig variere fra kunstfelt til kunstfelt. Å lese bøker er blant de aller mest tidkrevende vurderingene. Derfor mener DnF at det er viktig å ikke frata kunstnerorganisasjonene muligheten til å supplere og styrke komitéarbeidet med egne midler i de tilfeller der:

- a) komiteene mener at ressursene som settes av fra statlig hold ikke er tilstrekkelige for å oppnå en forsvarlig søknadsbehandling, og/eller
- b) komiteene løser flere oppgaver som ikke faller inn under forskriften om Statens kunstnerstipend.

Skulle DnFs litterære råd løse sine mange oppgaver uten at DnF supplerer «potten», ville særlig den faglige oppdateringen, altså lesingen, lide under dette. Komiteen mister da svært mye av den kompetansen de i dag opparbeider. Tildelinger vil i større grad hvile på søkerens evne til å formulere en god søknad, og mange års komitéarbeid viser at det ikke nødvendigvis er slik at de beste kunstnerne er de som er flinkest til å skrive en god pitch. Dette er særlig aktuelt i en tid der KI ofte brukes i søknadsskriving.

DnF har derfor i høringssvaret argumentert grundig for at det er nødvendig å lese i stort omfang, og at det ikke holder å lese utdrag fra tekster eller holde seg oppdatert på andre måter.

Rett til å oppnevne medlemmer av stipendkomiteene

DnF anerkjenner at det er viktig at sammensetningen av stipendkomiteene kan fange opp endringer i den faktiske kunstnerpopulasjonen, og at det må finnes et tydelig rettsgrunnlag for hvilke organisasjoner som har rett til å oppnevne medlemmer. DnF stiller seg bak forslaget om at nye organisasjoner som ønsker plass i stipendkomiteene, må søke om dette, og ikke kan få det automatisk. Organisasjoner som allerede er godkjente, beholder denne retten.

Den norske Forfatterforening

Det er foreslått at Kulturdirektoratet skal godkjenne nye organisasjoner. DnF mener imidlertid at denne funksjonen bør ligge hos Utvalget for Statens kunstnerstipend. Ettersom Utvalget skal utarbeide instruks for komiteene, og har god kjennskap til kunstfeltene, mener vi at det er både mer praktisk og mer i tråd med prinsippet om armlengdes avstand at Utvalget har denne funksjonen.

Det er krevende å skulle angi konkrete kriterier for hvilke organisasjoner som reelt sett representerer kunstnere, slik *Kunstnarkår* legger opp til i drøftingen av oppnevning retten. For det første fordrer det en definisjon av hvem som er «kunstner» innenfor den statlige kunstnerpolitikken. I forslaget til forskrift omtales dette som «personar som har det aktuelle kunstområdet som hovudvirke og ikkje er under grunnutdanning».

DnF forstår behovet for å avgrense til kunstnere som har området som «hovudvirke», for å sikre et profesjonskrav og gi ordningen legitimitet blant kunstnerne. Denne formuleringen kan imidlertid ekskludere mange yrkesaktive kunstnere som har en lappeteppet økonomi, om ikke begrepet «hovudvirke» defineres klarere.

Departementet avviser påstanden om at enhver godkjent organisasjon, uansett størrelse, skal ha rett til å oppnevne like mange medlemmer i en komité. DnF støtter dette, ettersom det kunne føre til en betydelig skjev representasjon mellom store og små organisasjoner. Videre støtter DnF vurderingen om at organisasjonene skal avgjøre fordelingen av medlemmer i stipendkomiteene selv, i de tilfeller det er flere representative organisasjoner, og at direktoratet tar avgjørelsen om de ikke blir enige. I et slikt tilfelle må graden av representasjon vurderes basert på faktiske forhold som medlemstall og opptakskriterier, som sannsynliggjør tilhørigheten til den aktuelle kunstnergruppen.

DnF støtter kravet om at komiteene skal bestå av fagpersoner med sakkyndig kompetanse.

Om sekretariatsfunksjonen

I Stortingets behandling av *Kunstnarkår* kom det frem at det var tydelig politisk motstand mot å legge mange av sekretariatsfunksjonene til Kulturdirektoratet. DnF mener at den nye forskriften i størst mulig grad bør reflektere dette, og at organisasjoner som i dag har et kompetent og stabilt sekretariat, bør beholde dette. Hensynet til armlengdes avstand og den fagspesifikke kompetansen som er opparbeidet gjennom mange år, taler for at så få sekretariater som mulig legges under Kulturdirektoratet.

Ett av forslagene i utkastet til ny forskrift kan utilsiktet føre til at unødvendig mange sekretariater sentraliseres. Det er foreslått å innføre en «vetorett» når det finnes to eller flere representative organisasjoner på ett felt, og disse ikke blir enige om hvor sekretariatet bør ligge. Det bør ikke være slik at en organisasjon (som potensielt er i mindretall i stipendkomiteen) kan ta dissens og dermed bestemme på vegne av hele kunstnergruppen at sekretariatet skal sentraliseres til Kulturdirektoratet. Dette vil imidlertid være følgene av denne ordlyden:

Kvar stipendkomité skal ha sekretariat anten i den organisasjonen som oppnemnde medlemmene eller i Kulturdirektoratet. Dersom meir enn éin organisasjon har rett til å oppnemne medlemmer til ein stipendkomité og organisasjonane ikkje blir einige om kven av dei som skal vere sekretariat, skal sekretariatet vere i Kulturdirektoratet.

Den norske Forfatterforening

Resten av forskriften legger opp til at Kulturdirektoratet skal gjøre skjønnsmessige vurderinger av både hvilke organisasjoner som er representative, og i hvilken grad. Eksempelvis skal direktoratet bestemme fordelingen av medlemmer i komiteen hvis organisasjonene ikke blir enige. I tillegg er det lagt opp til en automatisk godkjenning av organisasjoner som i dag har komitéfunksjonen. De samme prinsippene bør følges i forskriftens behandling av sekretariatsfunksjonen, mener DnF.

Innspill til statsbudsjettet 2026 – kulturkomiteen

Norsk kulturfond bidrar til at det blir skapt kunst og kultur, og at denne blir bevart, dokumentert og gjort tilgjengelig for flest mulig. Fondet er en helt sentral bidragsyter til befolkningens mulighet for å bygge identitet og demokratisk samtale, og bekjempe desinformasjon. For publikum i distriktene, og for de mange norske kunstnerne som ikke har en fast arbeidsplass ved en institusjon, er dette blant de aller viktigste kulturpolitiske virkemidlene. Årets økning til fondet er på 1,73 prosent, noe som er langt under pris- og lønnsveksten. I realiteten skjer det en nedbygging. Styrkingen av kulturmidlene skjer i år nesten utelukkende til de store institusjonene.

Budsjettrammen til Norsk kulturfond må derfor økes i tråd med Kulturrådets budsjettsøknad på 228 millioner.

Herunder må det avsettes midler til styrking av innkjøpsordningene til bibliotek, i en tid der lesekrisen er tiltagende og størstedelen av Regjeringens litteratursatsing skjer på utdanningssektoren. Tiden er også overmoden for en ny innkjøpsordning for samisk litteratur.

DnF er enige med utvalget for Statens kunstnerstipend om at det må sikres flere nye stipendhjemler. DnF ber også om at Forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere endres, slik at disse som et minimum reguleres med en indeks lik rammen for lønnsoppjøret i staten. Dette må formuleres i forskrift slik at Stortinget likevel står fritt til å beslutte en høyere økning.

DnF etterlyser også en bredere leselystsatsing på kulturfeltet, som også omfatter voksne. Regjeringens leselystsatsing er lagt nesten utelukkende til Utdanningsdepartementets budsjett, noe som resulterer i prioritering av lærebøker, skolebibliotek og tekniske leseferdigheter hos barn. DnF mener at en leselystsatsing som kun kanaliseres gjennom skolen, og ser på instrumentelle årsaker til å kunne lese, står i fare for å miste det viktigste av syne: lesingen som skjer for lystens skyld. Hjemmet og omsorgspersonene er vel så viktige leseforbilder som skolen. Livslang lesing har dessuten heldige effekter for så vel demensforebygging som psykisk helse, meningsutveksling og evnen til å delta i demokratiet.

Forslag til merknad: Familie- og kulturkomiteen mener det er behov for en styrking av lesingens betydning og status hos voksne i det norske samfunnet. Komiteen ber derfor om at regjeringen styrker bevilgningene til Kulturrådet med mål om å utvide ordningene for litteraturformidling, og tidsskrift og kritikk. Samtidig bør forfattere kunne søke på prosjektstøtte tilsvarende det andre kunstarter kan innenfor Fond for lyd og bilde, og rammene her bør utvides tilsvarende.

Innspill til statsbudsjettet 2026 – helse- og omsorgskomiteen

Mens den fysiske kroppen har fått sine kostholdsråd, mangler de nasjonale føringene for å bruke hjernen på riktig måte for et langt og sunt liv.

Den norske Forfatterforening

Den norske Forfatterforening minnet helse- og omsorgskomiteen på at lesing er et enkelt, rimelig, men dessverre også glemt folkehelseiltak som kan kompensere for mange moderne plager som er assosiert med økt skjermbruk. Regjeringens leselyststrategi er rettet utelukkende mot barn og unge, mens de voksne som kunne ha minst like stort utbytte av økt lesing, er utelatt. Her kan Helse- og omsorgsdepartementet få en viktig rolle.

I flere styringsdokumenter om folkehelse er tilgangen til fritid og kultur nevnt, men i liten grad operasjonalisert, for eksempel Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga* og Nasjonal livskvalitetsstrategi.

Forslag til merknad:

Helse- og omsorgskomiteen ber Helse- og omsorgsdepartementet sette i gang et arbeid med å vurdere hvordan stimulering til økt lesing i den voksne befolkningen kan integreres som del av folkehelsearbeidet. Dette kan for eksempel skje gjennom bevilgning til igangsetting av et forskningsprosjekt i regi av Folkehelseinstituttet.

Høring av verdiprinsipper for rimelig betaling for kunstnerisk arbeid

Et forslag til verdiprinsipper for rimelig betaling for kunstnerisk arbeid er sendt på høring fra KUD.

Forslaget til verdiprinsipper er en del av oppfølgingen av Meld. St. 22 (2022–2023) *Kunstnarkår* og Stortingets behandling i Innst. 217 S (2023–2024).

Forslaget rommer ni prinsipper for prinsippene, samt syv verdiprinsipper for rimelig betaling for kunstnerisk arbeid.

DnF har i sitt hørings svar pekt på at prinsippene ikke må begrense eller stå i motsetning til det som er bakgrunnen for forslaget. I mandatet til den hurtigarbeidende arbeidsgruppen som skulle jobbe frem disse prinsippene, heter det: *I tråd med målene i Hurdalsplattformen vil regjeringen styrke kunstnerøkonomien. Regjeringens utgangspunkt er at kunstnere er arbeidsfolk, også når de er oppdragstakere. Det er vesentlig at de får rimelig betalt for den jobben de gjør.*

Dette utvalget ble oppløst, og oppdraget ble gitt videre til Kulturdirektoratet – Avdeling for kulturanalyse.

DnF har i sitt hørings svar blant annet foreslått at flere av prinsippene for prinsippene i forslaget strykes fordi de begrenser eller står i motsetning til den egentlige hensikten, å styrke kunstnerøkonomien.

- Prinsippene kan innebære at kulturtilbudet reduseres til fordel for rimelig betaling til kunstnere, selv om dette i seg selv ikke er et ønsket utfall.
- Prinsippene må utformes med tanke på å begrense rapporteringsbyrden for virksomhetene, og bør så langt det er mulig samordnes med eksisterende rapporteringsordninger.
- Prinsippene skal avgrenses til å gjelde rimelig betaling og ikke omfatte andre kulturpolitiske målsettinger.

Den norske Forfatterforening

NOU 2025: 1 Felles ansvar, felles gevinst?

Kompetansereformutvalget ble oppnevnt 20. juni 2023 for å utrede hvordan de tre partene kan legge bedre til rette for omstilling og læring i arbeidslivet, gitt overordnede mål om høy stabil sysselsetting, å motvirke økende ulikhet og sikre kompetansen arbeidslivet trenger.

DnF leverte høringsinnspill sammen med Stiftelsen LESE, Bokhandlerforeningen, Norsk bibliotekforening, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere og Norsk Forfattersentrum.

I høringen vektla organisasjonene at det er særlig to av Kompetansereformutvalgets anbefalinger som bør prioriteres: styrking av Kompetansepluss-ordningen og en plan for livslang læring der det legges tydelig vekt på lesing som grunnleggende ferdighet. Det er avgjørende at samfunnet i fellesskap tar tak i de synkende leseferdighetene gjennom koordinert innsats på tvers av sektorer. Organisasjonene støttet derfor utvalgets anbefalinger om å styrke opplæringstiltak, forskning og livslang læring for å sikre at flere kan delta aktivt i arbeidslivet og samfunnet. Samtidig understreket vi at leseferdigheter må prioriteres høyere og tydeligere i den politikken som springer ut av utvalgets arbeid.

KI-loven

KI-loven gjennomfører en forordning som skal innarbeides ord for ord i norsk rett. DnF påpekte i høringen at regjeringen, gjennom relevante departement, må sikre at det føres en politikk som sikrer at praktiseringen av loven og kravene til treningsdata, retningslinjer og regler for god praksis ivaretar rettighetshaverne på en god måte. DnF pekte også på at TDM-unntakene i DSM-direktivet ikke var utformet for å favne generativ kunstig intelligens, og her kunne vi vise til den ferske studien fra Europaparlamentets juridiske komité (JURI) om opphavsrett og generativ kunstig intelligens. For forfattere er særlig artikkel 53 1c og 1d, samt fortalens punkt 104 og 105 i avsnittet *Forpliktelser for leverandører av KI-modeller for allmenne formål*, viktige. I artikkel 53 fastslås det at opphavsretten skal overholdes, i samsvar med artikkel 4 i DSM-direktivet, der rettighetshaverne pålegges å på hensiktsmessig måte å reservere seg mot slik bruk.

Siste versjon av Code of Practice (CoP) baserer seg på maskinlesbare reservasjonsløsninger. Slik CoP og artikkel 4 er utformet, er det så å si umulig for forfattere å forvalte sine rettigheter.

Consultation on transparency requirements for certain AI systems under Article 50 AI Act

DnF har levert høringsinnspill til EU om transparenskravene i AI Act. Innspillet var basert på EWCs utkast og dreide seg om problematiske sider ved maskinlesbarhetskravet, bekymringer knyttet til såkalte deep fakes og det faktum at mange språkmodeller er ulovlig trent på opphavsrettslig beskyttet materiale.

Skriftlig budsjettføring i næringskomiteen

I den muntlige budsjettføringen i næringskomiteen ble DnF oppmerksom på at Forleggerforeningen benyttet høringen til å snakke om produsentrettigheter til litteratur. Forleggerforeningen ba den nye næringskomiteen engasjere seg like mye i dette som den forrige komiteen. DnF benyttet den skriftlige høringen i næringskomiteen til å kommentere dette. Forleggerforeningen viste til et vedtak om nettopp produsentrettigheter gjennom åndsverksloven fra den forrige næringskomiteen.

Dette vedtaket finner vi i behandlingen av et representantforslag om en samlet og målrettet politikk for kreative næringer (Dokument 8:20 S (2024–2025), Innst. 121 S (2024–2025)).

Den norske Forfatterforening

Innspillene fra Forleggerforeningen i den muntlige høringen i samme sak kan gi inntrykk av at DSM-direktivets artikkel 16 er innført i dansk rett. Dette stemmer ikke.

En innføring av lovfestede generelle produsentrettigheter til litteratur har flere problematiske sider. Forlaget vil da ha rettigheter til et litterært verk utover det som overdras i avtalen med forfatter ved utgivelse. Forfatter mister kontroll over hvordan eget verk utnyttes og fremstår i offentligheten, rettighetsvederlagene vil gå i favør forlagene og svekke forfatterens økonomiske situasjon. Forfattere er allerede i en sårbar økonomisk situasjon, sammenliknet med forlag. Et slikt prinsipp vil medføre en økt og uberettiget maktbalanse i favør av forlagene.

Dagens system baserer seg på at rettighetsoverdragelse skal skje gjennom avtale. Vi mener at slike forhandlinger mellom forlag og forfattere fremdeles er tilstrekkelig og riktige verktøy for rettighetsklarering. Vi understreker at Forleggerforeningen ikke har kontaktet noen av forfatterorganisasjonene for å diskutere en eventuell ny praksis på området, men i stedet søkt å forankre den politisk uten forfattersidens vitende.

DnF ba den nye næringskomiteen om å gjøre en kritisk gjennomgang av flertallsmerkningen fra den forrige komiteen, i lys av våre opplysninger og den manglende informasjonen om hva som faktisk er praksis rundt artikkel 16 fra Forleggerforeningens side.

Høring om kvotefordeling 2026 – Statens kunstnerstipend

Vi sendte inn et høringssvar om stipend og kvotefordeling i januar 2026 og presiserte som alltid at behovet for friske midler er stort selv om vi setter pris på at antall hjemler for gruppen er videreført fra 2025. Det er stadig flere som søker stipend, og nivået på søknadene er gode. Dessverre er forfatterøkonomien stadig under press. Det er viktig for DnF at fagfelle vurderingen sikres, og dette understreket vi i høringsuttalelsen.

ANDRE AKTIVITETER

Skribentorganisasjonenes samarbeidsorgan (SOS)

SOS er en sammenslutning av skribentorganisasjonene og har eksistert siden 1973. SOS består i dag av DnF, DF, FF, Kritikerlaget, NFFO, NO og NBU. SOS' mandat er å bidra til å styrke arbeidet for skribenter økonomisk og politisk gjennom samarbeid og koordinering, i saker der det er aktuelt. SOS skal også være et organ for felles kunnskapsutveksling og -innhenting. SOS' generelle agenda er aktuelle politiske saker, aktuelle forhandlinger og andre aktuelle saker hos den enkelte forening. SOS skal møtes minst fire ganger årlig for gjensidig oppdatering på aktuelle saker, men kan sammenkalles oftere hvis det oppstår saker som tilsier en felles drøfting og muligens samhandling fra skribentorganisasjonene.

Sekretariatet for SOS går på rundgang mellom foreningene og varer i ett år. I 2025 har DnF hatt denne rollen. Det ble avholdt seks møter, og samarbeidsklimaet og oppslutningen har vært god. Blant temaene som har blitt behandlet er:

Den norske Forfatterforening

- Fastpris på importerte bøker
- Individuell vederlagsordning
- Alternativ til kontantutsalget
- Bokbasens leseapp
- Ny bibliotekstatistikk
- Aschehougs nye praksis der forfatter må kjøpe bøker som alternativ til makulering
- Salg av bøker på engelsk i bokhandelen
- Konkurransen fra engelskspråklig litteratur
- Statsbudsjett
- KI
- Avanseregulering
- Fordelinger i Norwaco
- EWC-arrangement i Oslo

Rettighetsalliansen

Rettighetsalliansen har eksistert siden 2014 og består av organisasjoner som representerer rettighetshavere av ulik karakter. Alliansen har store søsterorganisasjoner i Sverige og Danmark. Styret valgte i 2014 å ikke bli medlem, og organisasjonen har vært sovende lenge. Rettighetsalliansen er nå aktiv igjen i forbindelse med KI-problematikken og mottok i 2024 en million fra Kopinor for å bygge opp en sterkere forening. DnFs styre vedtok i 2025 å bli medlem, og Elin Øy representerer DnF i styret. Styreleder er Bjørgulv Vinje Borgundvaag fra Forleggerforeningen.

Hemstugu

Forfatterforeningen arvet for mange år siden en hytte, Hemstugu, i Tynset kommune. Hytta er enkel, men har utstyr og innredning for overnatting for fem personer. Den har gasskjøleskap og solcellepanel til datautstyr, belysning osv. Medlemmene får låne hytta gratis etter avtale med sekretariatet. Informasjon om hytta ligger tilgjengelig på DnFs nettside. I 2025 var det elleve medlemmer som benyttet seg av Hemstugu, i til sammen cirka ni uker. Det er satt av en mindre sum i budsjettet for nødvendig vedlikehold av hytta i 2026. Det er planlagt gjennomført av Forfatterforeningens oppsynsmann i mai/juni.

Leiligheten i Berlin

Det har alltid vært stor interesse for leiligheten ved utlysning, og det er som regel ikke mulig å tilby mer enn en uke, da foreningen prioriterer at flest mulig skal få anledning til å besøke leiligheten. Leiligheten ble i 2025 benyttet 46 av 52 uker.

Kostnadene på leiligheten har økt betraktelig de siste årene, renholdet er dyrere, husleien er satt opp, strømprisene har blitt langt høyere i Berlin, og euroen er dyrere. Dette fører til at det fra sommeren 2026 vil komme en økning i leieprisen for å kunne dekke utgiftene.

Kontorplasser

Litteraturhuset Oslo

Forfatterforeningen har videreført leien av en kontorplass og en såkalt munkecelle på Litteraturhuset i Oslo. Disse to plassene kommer i tillegg til de åpne lesesalsplassene på Litteraturhuset. Forfattere kan søke om bruk av kontorplassene ved å kontakte sekretariatet, og plassene tildeles fortløpende.

Den norske Forfatterforening

Skriveplassen koster 400 kr i leie per måned. I 2025 har fire forfattere benyttet seg av tilbudet og sittet i lengre perioder. De to skriveplassene var til sammen booket i 56 uker (kontoret 24 uker og cella 32 uker).

I januar 2026 mottok DnF oppsigelse på skriveplassene, da Litteraturhuset skal bygge om Skriveloftet til utleielokaler. Det er nedsatt en arbeidsgruppe for å se på alternativer til Skriveloftet. Hilde Rød-Larsen er DnFs representant i arbeidsgruppen.

Litteraturhuset Bergen

DnF har også en kontorplass på Litteraturhuset i Bergen. I 2025 ble kontorplassen benyttet hele 35 uker, av til sammen tre forfattere som satt der over flere perioder. Skriveplassen koster 400 kr i leie per måned.

Stabburet Tromsø

DnF har siden 2020 hatt en kontorplass på Stabburet som er lokalisert sentralt i Tromsø. Stabburet er et gammelt trehus i to etasjer med totalt fem skriveplasser. Etter ønske fra forfatterne selv har Stabburet lagt vekt på å være et godt sted å jobbe og konsentrere seg om å skrive, det er derfor ikke installert internett. Skriveplassen kan disponeres eksklusivt og gratis i inntil to måneder av en av DnFs medlemmer. I 2025 var det ett medlem som benyttet seg av skriveplassen i januar og februar. Stabburet er imidlertid mye brukt generelt.

Administrasjonen

DnFs administrasjon har kontorer i Kronprinsens gate 17 i 7. etasje. De tre ansatte har i hovedsak jobbet fra kontorene i Kronprinsens gate, men har ved behov også benyttet hjemmekontor. Bruken av digitale møter er stadig viktig, både internt og eksternt. Leder pendler fra Ålesund og har vært til stede på kontoret i snitt to–tre dager hver andre uke. En ansatt var sykemeldt helt eller delvis store deler andre kvartal av 2025, deretter har sykeprosenten vært relativt lav.

Voldgiftssaken i september medførte mye ekstraarbeid for leder og sekretariat.

Det er fortsatt mange henvendelser til sekretariatet om bruk av tekst. Dette gjelder særlig bruk der forlag ikke benytter normalkontrakten. I tillegg får vi stadig mange forespørsler om sosiale rettigheter og skatt.

Som tidligere år kommer de fleste henvendelsene per e-post, men det er også en del telefoner samt fysiske besøk. Vi vil understreke at vi ønsker mest mulig kontakt med forfattere, og håper at det er en lav terskel for å be om hjelp.

Kerstin Bennett er verneombud.

Sporveisdikt

DnF og Sporveien relanserte i 2022 prosjektet Dikt underveis, under navnet Sporveisdikt, med støtte fra Kulturrådet. Prosjektet er en formidlingskampanje for poesi på trikk og T-bane i Stor-Oslo og har som mål å ta poesi ut til byens trafikanter. I 2024 fikk prosjektet støtte av Kulturrådet til å videreføre kampanjen i årene 2025–2027.

Den norske Forfatterforening

Diktene velges ut av et utvalg satt ned av Den norske Forfatterforening, som består av Kjersti Bjørkmo, Alexander Fallo og Steinar Opstad. Prosjektet har som mål å skape oppmerksomhet rundt hele spekteret av lyriske uttryksformer, med poeter fra ulike generasjoner og med ulik bakgrunn. I 2025 var følgende poeter med i kampanjen: Ingvild Lothe, Endre Ruset, Svanhild Amdal Telnes, Khaleda Froagh, Bård Torgersen, Joakim Kjørsvik, Hilde Myklebust og Helene Torvund.

Mangfold

DnF er medlem i Balansekunst, en organisasjon som jobber for et trygt og tilgjengelig kulturliv som speiler mangfoldet i samfunnet vårt. DnF har gjennom organisasjonen tilgang til kurs om blant annet likestilling og mangfold i arbeidslivet. DnF har som medlem i Balansekunst også gjennomført kartlegging og kursing som kvalifiserer til Balansemerket, som er en merkeordning mot diskriminering og seksuell trakassering i kulturlivet.

Representanter fra administrasjonen og styret deltok i desember på Kulturrådets webinar som rettet søkelyset på stemmer og erfaringer til funksjonshindrede forfattere, arrangører og kulturarbeidere.

Seksuell trakassering

DnF utarbeidet i 2022 i samarbeid med andre foreninger i litteraturbransjen, samt Balansekunst, retningslinjer for å bekjempe seksuell trakassering, diskriminering og maktmisbruk i litteraturbransjen. I veiledningen som ligger tilgjengelig på DnFs nettsider, forsøker vi å gi svar på og retningslinjer for noen av de problemstillingene vi ofte møter på, hvordan du kan gå frem når noe har skjedd, og hvem du kan henvende deg til.

Vi oppfordrer medlemmer og andre forfattere til å ha lav terskel for å ta kontakt med oss. Vi vil kunne gi råd og veiledning om hvor man bør henvende seg. Informasjon om dette ble blant annet løftet frem på DnFs debutanttreff samt i sosiale medier. I tillegg har DnFs medlemmer gjennom vårt medlemskap i Balansekunst tilgang på deres gratis rådgivningstelefon: tlf. 400 38 800.

DnF deltok i 2025 i FAFOs forskningsprosjekt om seksuell trakassering i arbeidslivet. Forskningsprosjektet var på oppdrag av Bufdir og tok blant annet for seg spørsmålet om hva foreningen gjør for å forebygge seksuell trakassering, og erfaringene vi har med det forebyggende arbeidet.

STIPENDMIDLER

DnFs litterære råd innstilte i møte i januar 2026 til

Fra staten:

- 44 arbeidsstipend/arbeidsstipend for yngre og nyetablerte kunstnere – hvorav to var 4-årig, fem var 3-årige, 19 var 2-årige og 18 var 1-årige (totalt 66 hjemler)
- To stipend for seniorkunstnere/stipend for etablerte kunstnere (totalt 35 hjemler)
- 26 diversestipend (totalt kroner 1 800 000)

Fra Vederlagsfondet:

- 30 arbeidsstipend – hvorav 11 var 2-årige og 19 var 1-årige (totalt 36 hjemler)
- 42 diversestipend (totalt kroner 2 400 000)
(Iht. styrevedtak var minimum 500 000 reservert dem over 67 år)

Samt fem nordiske reisestipend

Det var ingen ledige hjemler til seniorstipend fra Solidaritetsfondet

Styret i DnF har sett at det er behov for å sikre at også forfattere over 67 år har god tilgang til stipend. Stipendkomiteen har tradisjonelt sett sikret en god aldersprofil, men styret ønsker at dette formaliseres ved at en del av diversestipendet øremerkes dem over 67 år. Styret vedtok i 2023 at det hvert år øremerkes en minstesum i stipendbudsjettet som tildeles som diversestipend til dem over 67 år. Stipendkomiteen står fritt til å tildele stipendmidler til dem over 67 år også utover minstesummen. Styret bestemmer størrelsen på summen som øremerkes dem over 67 år i forbindelse med at de vedtar stipendbudsjettet, for årets stipendbudsjett var summen 500 000.

Avklaring ved voldgiftsdom om fordeling av Bibliotekvederlaget gjør at stipendsituasjonen i 2026 er bedre enn året før.

Rådet innstilte også til stipend fra andre kilder og DnFs egne legater, blant annet *Bokhandelens forfatterstipend*, *Bonniers litteraturpris* (tidligere *Stemme savnet*), DnFs stipendfond og *Tarjei Vesaas' debutantlegat*. Styret vedtok i januar 2026 å øke prissummen for Vesaas' debutantpris fra 60 000 til 80 000 kroner.

Etter flere år med lav eller ingen avkastning på DnFs stipendfond er det også i år tildeling fra dette fondet. Totalt kr 205 876 utbetales i 2026 fra ulike legater og priser underlagt Stipendfondet. Bedre avkastning er et resultat av at midlene nå forvaltes i samme portefølje som Vederlagsfondets midler.

Det er i tillegg planlagt utbetalt 3 596 300 kroner i grunnstipend i oktober 2026, noe som innebærer en økning på 659 300 kroner fra 2025.

ÅRSMELDING FOR DET LITTERÆRE RÅD MARS 2025–MARS 2026

Det litterære Råd har i perioden bestått av følgende personer: Adelheid Eshitok Seyfarth Gulbrandsen (leder), Aina Villanger (nestleder), Aina Basso, Thomas Blatt, Jørgen Brekke, Ruth Lillegraven, Tor Eystein Øverås. Basso, Blatt og Lillegraven var nye i Rådet fra og med årsmøtet 2025.

Rådsmedlemmene har tilknytning til en rekke forlag, de kommer fra et spredt geografisk område, og de representerer både forskjellige aldersgrupper og litterære sjangre. Ett rådsmedlem er ikke medlem av DnF.

Det litterære Råd er DnFs sakkyndige organ i spørsmål av litterær karakter, med hovedansvar for å tildele og innstille til stipend: Rådet innstiller til Statens kunstnerstipend og avgjør stipendtildelingene fra fondene DnF selv forvalter. I tillegg tildeler Det litterære Råd en del legater og er jury for flere priser, som Tarjei Vesaas' debutantpris, Bokhandelens forfatterstipend, Bjørnsonstipendet og Bonniers litteraturpris.

I inneværende periode har Det litterære Råd avholdt tre heldagsmøter der medlemmene presenterte og diskuterte bøker knyttet til et bestemt tema. Dessuten er i inneværende år det årlig stipendmøtet avviklet over tre dager. I dette møtet diskuterer rådsmedlemmene i fellesskap alle aktuelle innstillinger til stipend. De fagkyndige rådsmedlemmene tar da kompetent stilling til litteratur som henvender seg til et smalt, så vel som til et bredere publikum.

En vesentlig del av rådsmedlemmenes arbeid består av lesing og forberedelser mellom møtene.

Utover det rent litteraturfaglige arbeidet har Rådets leder, sammen med Kerstin Bennett, blant annet deltatt på møte i Kulturdirektoratet. Det har vært en nær og god kommunikasjon rundt en rekke løpende spørsmål av allmenn litteraturpolitisk karakter. Rådet søker å ha tillit i befolkningen samt hos aktuelle myndigheter.

Til den ordinære stipendbehandlingen søkte totalt 343 forfattere stipend fra Vederlagsfondet og DnFs stipendstiftelse. Av disse ble 88 innstilt til eller tildelt stipend eller pris. Totalt 379 forfattere søkte stipend fra Statens kunstnerstipend, og av disse ble 62 innstilt til stipend. Blant mottakerne av stipend fra Statens kunstnerstipend var fire ikke medlemmer av DnF. For de øvrige stipendene og prisene var ni ikke medlemmer i DnF. I søkermassen for Statens kunstnerstipend var det 258 medlemmer av DnF og 125 ikke-medlemmer. Tilsvarende i søkermassen for DnFs vederlagsfond og DnFs Stipendstiftelse var det 285 medlemmer av DnF og 58 som ikke var medlemmer.

Rådet forholder seg til forvaltningslovens regler og er nøye når det gjelder habilitetsvurderinger. Fire av Rådets medlemmer måtte fratre under deler av stipendmøtet på grunn av inhabilitet, men ikke så mange samtidig at det skapte problemer for behandlingen.

Rådet har i perioden hatt et utrolig hyggelig samarbeid, og kontakten mellom råd, styre samt DnFs administrasjon har også i år vært utmerket. Som rådsleder med hyppig kontakt med

Den norske Forfatterforening

administrasjonen vil jeg få lov til å nevne Jeanette Hansens effektive og alltid hyggelige bidrag til Rådets arbeid.

Kontorleder Kerstin Bennett er sekretær for Det litterære Råd. Bennett er rett og slett en helt avgjørende person for hele Rådets virksomhet.

Grue, 11. februar 2026

For Det litterære Råd

Adelheid Eshitok Eshitera Seyfarth Gulbrandsen (sign.), leder

ÅRSMELDING FOR OPPTAKSKOMITEEN MARS 2025–MARS 2026

Opptakskomiteen vart formelt oppretta på DnF sitt årsmøte i juni 2020 og har fem medlemmer. På årsmøtet i 2025 vart Gøhril Gabrielsen attvald og Erlend Wichne og Ingebjørg Berg Holm valde som nye medlemmer av komiteen. Den nye komiteen vart konstituert i april, med Erlend Skjetne som leiar og Ingebjørg Berg Holm som nestleiar, og Gøhril Gabrielsen, Erlend Wichne og Olaug Nilssen som dei andre styremedlemene.

Årsmøtet i 2024 vedtok ei vedtektsendring i § 5 – Medlemsvilkår, der søknadskriteriet vart endra frå å ha «skrevet og offentleggjort bøker, der minst én bok er av litterær kvalitet» til å kunne søkje med éi einskild utgjeving.

I definisjonen av litterær kvalitet har komiteen teke utgangspunkt i gjeldande arbeidsinstruks for Det litterære Råd, som ligg på DnF si heimeside. Som i tidlegare år har det vore stort rom for usemje og diskusjon i komiteen, men det syner seg at medlemene likevel ofte er nokså samstemde i vurderingane sine.

Komiteen har hatt fire møte i perioden sidan sist årsmelding til februar og handsama 75 søknader. Av desse vart 20 avslegne. I tillegg har styret, tufta på konsulentfråsegner, handsama 4 søknader frå utanlandske søkjarar. Av desse vart 1 innvotert, medan 3 fekk avslag. Komiteen har lagt seg på ein praksis der ein handsamar om lag 16 søknader per møte. Vi meiner at saksbehandlinga har vore god og grundig, men vi nærmar oss truleg ei tolegrense her. På den andre sida er det hyggeleg å sjå at eit medlemskap i DnF kanskje aldri har vore meir ettertrakta enn no, noko vedtektsendinga om søkjargrunnlaget sannsynlegvis har bidrege til. Ser vi litt bak avslagstala, syner det seg at både sjølvpubliserte bøker, bøker frå såkalla hybridforlag og bøker utjevne på meir etablerte forlag kan bli vurderte til ikkje å møte kvalitetskriteria.

Etter at søknadskriteriet vart endra til éi bok, har det i komiteen og styret vorte diskutert om komiteen i tvilstilfelle bør kunne sjå til resten av forfattarskapen, i dei tilfella der søkjar har gjeve ut fleire bøker. Komiteen sine retningsliner er sette opp som punkt til diskusjon på forslag til dagsordenen for årsmøtet.

Opptakskomiteen har sidan hausten 2025 arbeidd med forslag til vedtektsendingar knytte til kunstig intelligens og vil leggje forslaga fram for årsmøtet.

Samarbeidet med administrasjonen har som vanleg fungert utmerkt i heile perioden.

Trondheim, 31. januar 2026

For opptakskomiteen

Erlend Skjetne (sign.), leiar

ÅRSMELDING FOR ØKONOMIRÅDET FOR 2025

Årsmøtet i Den norske Forfatterforening (DnF) har vedtatt vedtekter for Vederlagsfondet og Stipendfondet. I tråd med dette vedtar styret i DnF, etter innstilling fra Økonomirådet, den til enhver tid gjeldende forvaltningsstrategi. Økonomirådet møtes med jevne mellomrom og sørger for at den vedtatte forvaltningsstrategien følges og at porteføljen tilpasses de rådende markedsforhold. Dette har vært oppfylt i 2025.

Verdipapirporteføljen som består av både Vederlagsfondet og Stipendfondet er plassert i verddiversifiserte verdipapirfond. Fond som ivaretar FNs bærekraftsmål med særlig vekt på: god helse; ren energi; anstendig arbeid og økonomisk vekst; bærekraftige byer og samfunn; og stoppe klimaendringene.

Norges bank har redusert styringsrenten i et lavere tempo i 2025 enn det som var forventet ved inngangen av året. Dette førte til at verdipapirporteføljen til DnF fikk en løpende avkastning i det norske pengemarkedet i 2025 på 5 prosent, som er omtrent helt likt som i 2024. Aksjemarkedene - både nasjonalt og globalt - har vært preget av stor geopolitisk uro. Dollaren er blitt svekket som en følge av dette, noe som har påvirket verdipapirfondsplasseringer i USA. Fondet som DnFs portefølje er plassert i er hadde en tilfredsstillende avkastning på 7,5 prosent i 2025.

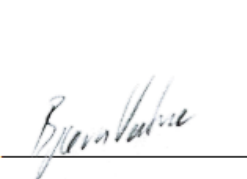
Totalavkastningen på DnFs verdipapirportefølje ble dermed i 2025 på vel 7 prosent. Porteføljen er per 31.12.2025 fordelt med 14 prosent i rentemarkedet og bankinnskudd og 86 prosent i aksjemarkedet.

Indeksregulert grunnkapital på DnF Vederlagsfond per 31.12.2024 var kr 23 745 201. Inflasjonen i 2024 endte på 3,2 prosent. Beløpet som skal avsettes til indeksregulering blir dermed kr 759 846 som gir en indeksregulert grunnkapital per 31.12.2025 på kr. 24 505 0471. Porteføljens markedsverdi var ved årsskiftet kr 42 629 119.

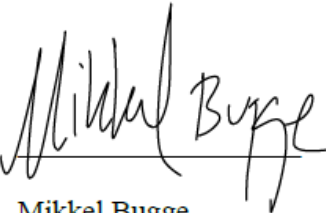
DnF Stipendfonds portefølje hadde en markedsverdi ved årsskiftet på kr 6 218 258.

Økonomirådet vil foreslå at det avsettes totalt kr 2 810 698 fra de forvaltede porteføljene – kr 210 698 fra Stipend fondet og kr 2 600 000 fra Vederlagsfondet - til å frigjøre stipendmidler i 2026.

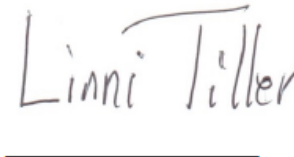
Oslo, januar 2026

Bjørn Vatne

Mikkel Bugge

Linni Tiller

Den norske Forfatterforening

DESISORENES BERETNING FOR PERIODEN MARS 2025-MARS 2026

Styret har i perioden mellom årsmøtene arbeidet innenfor foreningens lover.

Oslo, 2. februar 2026

Anne Oterholm (sign.)

Heidi Marie Kriznik (sign.)

ÅRSMELDING TIL REGNSKAP FOR DnF

Melding om virksomheten 2025 for Den norske Forfatterforening

Virksomhetens art og hvor den drives

Den norske Forfatterforening er en medlemsorganisasjon med sekretariat i Oslo.

Rettvisende oversikt over utvikling og resultat

Foreningen driver ikke kommersiell virksomhet. DnF mottar andel av offentlig støtte og kollektive vederlagsmidler til videre fordeling. Driftsresultatet endte med et overskudd på rundt 90.000, og det er ca. 500.000 bedre enn budsjettet. DnF har i 2025 både høyere utgifter og høyere inntekter enn budsjettet, dette skyldes blant annet utgifter til voldgiftbehandling og tilbakeføring av bibliotekvederlag. Budsjettet for 2025 tok utgangspunkt i forhandlingsutvalgets vedtak Der DnF måtte avstå 2 prosentpoeng av vederlaget.

DnF sin egenkapital har fra 2024 til 2025 gått opp fra kr. 41 987 813 til kr. 45 269 238. Økningen i egenkapital er på 3,3 millioner, og skyldes positiv avkastning fra porteføljen. Styret mener årsregnskapet gir et rettvisende bilde av foreningens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2025 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift, og det bekreftes at forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø

Det har vært fire ansatte i perioden. Arbeidsmiljøet har vært godt.

Ytre miljø

Foreningen er opptatt av miljøvennlig drift og forurenses ikke det ytre miljø i vesentlig grad.

Likestilling

Blant de ansatte er det tre kvinner og en mann. Styret har fra sist årsmøte bestått av fire kvinner og fire menn. Styret har ikke funnet det nødvendig å iverksette tiltak med hensyn til likestilling.

Oslo, 12. februar 2026

Bjørn Vatne (styreleder, sign.)

Amalie Kasin Lerstang (nestleder, sign.)

Hanne Ramsdal (sign.)

Jens M. Johansson (sign.)

Sandra Lillebø (sign.)

Endre Ruset (sign.)

Sivert Nesbø (sign.)

Oda Malmin (sign.)

Elin Øy (dgl.l., gen.sekr., sign.)

REGNSKAP FOR DnF 2025

DEN NORSKE FORFATTERFORENING

Resultatregnskap

	Note	2025	2024
Medlemskontingent		423 600	200 400
Norwacoverlag		305 090	335 532
Kopinorvederlag		2 522 730	36 235
Kopinorvederlag Bokhylla		69 260	130 689
Administrasjonsandel Norwacoverlag		72 380	117 734
Administrasjonsandel Kopinorvederlag		421 457	
Bibliotekvederlag		20 656 513	19 688 350
Offentlige tilskudd		1 012 800	1 123 000
Private tilskudd		10 000	58 300
Leieinntekt fast eiendom		107 500	73 200
Bokklubbene royaltyavgift		268 008	546 414
Annen driftsrelatert inntekt		124 150	117 950
Driftsinntekter		25 993 488	22 427 804
Driftskostnader			
Stipend	1	11 419 133	11 935 851
Lønns- og honorarkostnader	2	8 758 776	8 269 605
Reise/Opphold og Arrangementkostnader		1 783 351	1 848 040
Annen driftskostnader		3 908 671	2 925 165
Avskrivning på bygninger og annen fast eiendom	3	31 000	31 000
Driftskostnader		25 900 930	25 009 660
Driftsresultat		92 558	-2 581 856
Finansinntekter		3 190 958	8 983 499
Finanskostnader		-2 092	-3 823
Finansinntekter og finanskostnader		3 188 866	8 979 676
Årsresultat		3 281 425	6 397 819
Overføring Vederlagsfondet		3 646 779	6 498 101
Overføring Solidaritetsfondet		-365 354	-100 282
Overføringer		3 281 425	6 397 819

Kontantstrømoppstilling

Indirekte modell

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	2025	2024
Resultat før skattekostnad	3 281 425	6 397 819
Avskrivning anleggsmidler	31 000	31 000
Endring i kundefordringer	-30 405	181 347
Endring i leverandørgjeld	-54 608	95 065
Endring i andre tidsavgrensningposter	-2 061 779	-4 331 424
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 165 633	2 373 807
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	1 165 633	2 373 807
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter pr 01.01.	12 485 119	10 111 311
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter pr 31.12.	13 650 751	12 485 119

DEN NORSKE FORFATTERFORENING

Balanse

	Note	2025	2024
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Eiendommer	3	1 092 751	1 123 751
Sum Anleggsmidler		1 092 751	1 123 751
Omløpsmidler			
Fordringer		185 550	155 145
Investeringer	4	42 629 119	39 794 395
Bankinnskudd, kontanter, o.l	5	13 650 751	12 485 119
Sum omløpsmidler		56 465 420	52 434 659
Sum eiendeler		57 558 171	53 558 410
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Sum Egenkapital	6	45 269 238	41 987 813
Langsiktig og kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		40 458	95 065
Offentlige avgifter		355 753	558 628
Vederlag fra Kopinor og Norwaco til fordeling	7	11 397 109	10 405 769
Annen kortsiktig gjeld	8	495 614	511 134
Kortsiktig gjeld		12 288 933	11 570 596
Langsiktig og kortsiktig gjeld		12 288 933	11 570 596
Sum egenkapital og gjeld		57 558 171	53 558 410

Oslo 12. februar 2026

<i>Sign.</i> Bjørn Vatne leder	<i>Sign.</i> Sandra Lillebø	<i>Sign.</i> Jens M. Johansson	<i>Sign.</i> Amalie Kasin Lerstang
<i>Sign.</i> Oda Malmin	<i>Sign.</i> Hanne Ramsdal	<i>Sign.</i> Endre Ruset	<i>Sign.</i> Sivert Nesbø
<i>Sign.</i> Elin Øy daglig leder			

Noter til årsregnskap 2025

Virksomhetens art og hvor den drives

Den norske Forfatterforening organiserer skjønnlitterære forfattere som skriver for voksne. Formålet er å fremme norsk litteratur og ivareta norske forfatters interesser. Forfatterforeningen arbeider for forfatteres ytringsfrihet og at det skal finnes et mangfold av ytringer. Foreningens kontor ligger Kronprinsens gate 17 i Oslo.

Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Inntektsføring av driftsinntekter, tilskudd og vederlag skjer på tildelingstidspunktet.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år. Omløpsmidler vurderes generelt til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle instrumenter er vurdert til virkelig verdi (markedsverdi) pr. 31.12. ihht kontoutdrag fra KLP.

Fordringer

Fordringer oppføres til pålydende.

Pensjoner

Pensjonsforpliktelsene for en ansatt er dekket ved en kollektiv pensjonsforsikring i Norsk Forfatter- og Oversetterfond. To ansatte er dekket av innskuddspensjon i Storebrand Livsforsikring.

Endring av regnskapsprinsipp

Det har ikke vært noen endring av regnskapsprinsipp.

Honorar revisor

Kostnadsført honorar til revisor for 2025 utgjør kr 109 438.

Note 1* - stipend og tilskudd

	2025	2024
Arbeidsstipend	6 609 000	6 765 197
Grunnstipend	2 879 233	3 253 957
Diversestipend	1 010 000	1 000 000
Seniorstipend	660 900	636 697
Nordisk reisestipend	60 000	80 000
Ytringsfrihetsprisen	200 000	200 000
Stipend	11 419 133	11 935 851

*Nordisk reisestipend kr 60 000 og Ytringsfrihetsprisen kr 200 000,- mottatt fra henholdsvis Norsk kulturråd og Kulturdepartementet.

Note 2 – Lønn mv

2.1.– Spesifikasjon av lønns- og honorarkostnader

	2025	2024
Lønn ansatte	2 711 313	2 968 000
Påløpte feriepenger	295 614	311 134
Personalforsikringer	21 070	30 639
Pensjonsforsikring for ansatte	437 675	369 654
Godtgjørelse tillitsvalgte, honorar møter og arbeid	4 188 332	3 554 649
Arbeidsgiveravgift	1 082 088	1 032 313
Annen personalkostnad	22 685	3 216
Lønns- og honorarkostnader	8 758 776	8 269 605

Foreningen har gjennomsnittlig hatt 4,3 årsverk.

2.2 – Lønn og godtgjørelse samlet i perioden til generalsekretærstillingen

	2025	2024
Lønn inkl. feriepenger	1 005 194	1 003 254
Arbeidsgiveravgift	141 732	141 459
Annen godtgjørelse	8 185	6 458
	1 155 111	1 151 171

Note 3 – Eiendommer – avskrivninger

Stubenrauchstrasse 64, 10713 Berlin.

	2025	2024
Anskaffelseskost pr 31.12.2008	1 514 147	1 514 147
Akkumulerte avskrivninger 1.1.	-395 396	-364 396
Årets avskrivninger	-31 000	-31 000
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	-426 396	-395 396
Bokført verdi 31.12. Stubenrauchstrasse 64, 10713 Berlin.	1 087 751	1 118 751
Hemstugu	5 000	5 000
Eiendommer	1 092 751	1 123 751

Note 4 – Investeringer

Bokført verdi er satt til markedsverdi pr 31.12. ihht kontoutskrift fra KLP.

	2025	2024
KLP AksjeGlobal Indeks S	36 698 167	34 142 818
KLP Likviditet P	5 930 953	5 651 577
Investeringer	42 629 119	39 794 395

Note 5 – Bundne bankinnskudd

Bundne bankinnskudd pr 31.12.2025 utgjør kr **624 904**.

Note 6 – Endring egenkapital

	2025	2024
Solidaritetsfondet		
Inngående balanse 1.1.	9 964 624	10 064 906
Bokklubbene royaltavgift	268 008	546 414
Sum inntekter	268 008	546 414
Seniorstipend	633 363	636 697
Solidaritetsordning	0	10 000
Sum utbetalinger	633 363	646 697
Resultat	-365 354	-100 282
Utgående balanse 31.12.	9 599 270	9 964 623
Vederlagsfondet		
	2025	2024
Inngående saldo 1.1.	29 282 697	22 784 596
Bibliotekvederlag	20 656 513	19 688 350
Renteinntekt	349 199	280 862
Verdiøkning av finansielle instrumenter	2 834 724	8 695 298
Sum inntekter	23 840 436	28 664 510
Arbeidsstipend	4 206 757	6 765 197
Grunnstipend	2 934 308	3 253 957
Diversestipend	948 444	1 000 000
Sum utbetalt stipend	8 089 508	11 019 154
Resultat	15 750 928	17 645 356
Driftskostnader belastet Vederlagsfondet	12 104 149	11 147 255
Endring Vederlagsfondet	3 646 779	6 498 101
Utgående balanse 31.12.	32 929 476	29 282 697
	2025	2024
Beredskapsfondet	2 500 000	2 500 000
Fond for internasjonalt arbeid	28 715	28 715
Annen egenkapital	211 777	211 777
Sum egenkapital	45 269 238	41 987 813

Note 7 – Vederlag fra Kopinor og Norwaco til fordeling

	2025	2024
Norwaco privatkopiering audio og audiovisuelt	66 007	289 367
Norwaco privatkopiering audio og audiovisuelt utland	807 903	0
Norwaco privatkopiering litterære og visuelle	35 903	47 623
Norwaco TV-distribusjon	401 945	362 109
Norwaco Undervisningsbruk	67 881	48 133
Norwaco Bruk i Bibliotek og museer	753	685
Norwaco TV på offentlig sted	10 131	6 459
Kopinor kopieringsvederlag	9 840 310	9 506 380
Kopinor Bokhyllavederlag	166 277	145 014
Vederlag fra Kopinor og Norwaco til fordeling	11 397 109	10 405 769

Note 8 – Annen kortsiktig gjeld

	2025	2024
Skyldig feriepenger	295 614	311 134
Ytringsfrihetsprisen	200 000	200 000
Annen kortsiktig gjeld	495 614	511 134

ÅPENHETSRAPPORT

Kollektive forvaltningsorganisasjoner skal etter lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. § 36 avgi en årlig åpenhetsrapport. Rapporten skal i henhold til forskrift om lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. inneholde følgende opplysninger:

a) Årsregnskap med balanse

DnFs årsregnskap med balanse og kontantstrømoppstilling for 2025 finnes på sidene 43-49 i årsmeldingen 2025-2026.

b) En rapport om virksomheten i regnskapsåret

Rapport om DnFs virksomhet for 2025 finne på side 42 i årsmeldingen 2025-2026.

c) Opplysninger om avslag på lisenstildelinger

DnF tildeler ikke lisenser.

d) En redegjørelse for organisasjonens juridiske struktur og styringsstruktur

DnFs juridiske struktur og styringsstruktur er nedfelt i foreningen vedtekter § 12 og § 20:

§ 12 – Styret

Styret administrerer og representerer foreningen overensstemmende med foreningens formål. Leder, eller den styret gir fullmakt, anviser utgiftene av driftsmidlene.

Styret har 8 medlemmer. Leder og nestleder velges ved særskilte valg. Valgene gjelder for 2 år. Av medlemmene går hvert år 4 ut. Gjenvalg kan finne sted. Styret er beslutningsdyktig når leder eller nestleder og 3 andre medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet har leder (eller nestleder) dobbeltstemme. Ved alle møter i styret føres protokoll som godkjennes av de av styrets medlemmer som var tilstede.

§ 20 – Sekretariat

Foreningens styre ansetter lønnet sekretær og annet personale nødvendig for foreningens drift. Disse behøver ikke å være medlemmer av foreningen, men sekretæren må bo i eller ved Oslo. Det litterære Råd, Opptakskomiteen og Økonomirådet kan kreve nødvendig bistand fra sekretariatet.

Se for øvrig foreningens fullstendige vedtekter på foreningens nettside.

e) Opplysninger om alle enheter som organisasjonen eier eller kontrollerer direkte eller indirekte, helt eller delvis

Opplysninger om enheter DnF eier eller kontrollerer finnes i note 3 på side 47 i årsmeldingen 2026.

f) Opplysninger om det samlede vederlaget som de personene som er nevnt i loven § 14 tredje ledd og § 15 første ledd har fått utbetalt det foregående året, og andre ytelser som de har fått.

Bjørn Vatne, styreleder, har mottatt kr 821 158 i lønn som styreleder.

Amalie Kasin Lerstang, nestleder i styret, har mottatt kr 35 000 kr. i nestlederhonorar, kr 35 000 i møtتهonorar og kr 2 720 i feriepenger.

Den norske Forfatterforening

Hanne Ramsdal, styremedlem har mottatt kr 35 000 i styrehonorar og kr 32 165 i honorar som leder og møtehonorar av Internasjonalt utvalg.

Jens M. Johansson, styremedlem, har mottatt kr 35 000 i styrehonorar, og kr 5 130 i grunnstipend.

Sandra Lillebø, styremedlem har mottatt kr 35 000 kr. i styrehonorar og kr 4 000 for valgkomite.

Sivert Nesbø, styremedlem, har mottatt kr 35 000 i styrehonorar.

Oda Malmin, styremedlem, har mottatt kr 0 i styrehonorar, kr 4 905 i andre honorar samt kr 2 210 i feriepenger.

Endre Ruset, styremedlem, har mottatt kr 35 000 i styrehonorar, kr 3 990 i grunnstipend og kr 520 privatkopieringsvederlag for tekst.

Elin Øy, generalsekretær, har mottatt kr 1 013 379 i lønn.

g) Informasjon som nevnt i § 2 til § 5

Informasjon om inntekter per kategori		Vederlagsår	Inntekter	Fordelt	Betalt	Til rettighets- havere	Til rettighets- havere	Fradrag forvaltning	Fradrag forvaltning	Fradrag SKU	Fradrag SKU	Ufordelt etter fordeling	Foreldet, inntektsført	Rest
KFO	Områder/Sektorer	Årstall	NOK	Status	Status	NOK	%	NOK	%	NOK	%	NOK		
Kopinor	Alle sektorer	2022	2 814 219	Ufordelbart								2 814 219	-2 809 714	4 505
Kopinor	Alle sektorer	2023	3 214 178	Ufordelbart								3 214 178	0	3 214 178
Kopinor	Alle sektorer	2024	3 670 162	Ufordelbart								3 670 162	0	3 670 162
Kopinor	Alle sektorer	2025	2 951 465	Ufordelbart								2 951 465	0	2 951 465
Kopinor	Bokhylla	2022	69 260	Ufordelbart								69 260	-69 260	0
Kopinor	Bokhylla	2023	75 754	Ufordelbart								75 754	0	75 754
Kopinor	Bokhylla	2024	90 523	Ufordelbart								90 523	0	90 523
Norwaco	Privatkopiering lyd	2021	439 012	Ja	Ja	350 847	80 %	65 852	15 %	0	0 %	22 313	-22 313	0
Norwaco	Privatkopiering lyd	2022	493 867	Ja	Ja	329 587	67 %	74 080	15 %	0	0 %	90 200	-90 200	0
Norwaco	Privatkopiering lyd	2023	417 163	Ja	Ja	344 329	83 %	62 574	15 %	0	0 %	10 260	0	10 260
Norwaco	Privatkopiering lyd	2024	583 834	Ja	Ja	469 704	80 %	58 383	10 %	0	0 %	55 747	0	55 747
Norwaco	Privatkopiering lyd utland	2023	166 594	Nei	Nei	0	0 %	0	0 %	0	0 %	166 594	0	166 594
Norwaco	Privatkopiering lyd utland	2024	641 309	Nei	Nei	0	0 %	0	0 %	0	0 %	641 309	0	641 309
Norwaco	Privatkopiering litterære verk	2021	189 543	Ja	Ja	147 676	78 %	28 431	15 %	0	0 %	13 436	-13 436	0
Norwaco	Privatkopiering litterære verk	2022	150 213	Ja	Ja	112 038	75 %	22 532	15 %	0	0 %	15 643	-15 643	0
Norwaco	Privatkopiering litterære verk	2023	203 112	Ja	Ja	154 101	76 %	30 467	15 %	0	0 %	18 544	0	18 544
Norwaco	Privatkopiering litterære verk	2024	139 776	Ja	Ja	108 420	78 %	13 997	10 %	0	0 %	17 359	0	17 359
Norwaco	TV-distribusjon	2022	131 068	Nei	Nei	0	0 %	0	0 %	0	0 %	131 068	-131 068	0
Norwaco	TV-distribusjon	2023	235 539	Nei	Nei	0	0 %	0	0 %	0	0 %	235 539	0	235 539
Norwaco	TV-distribusjon	2024	166 406	Nei	Nei	0	0 %	0	0 %	0	0 %	166 406	0	166 406
Norwaco	Undervisningsbruk	2022	19 239	Nei	Nei	0	0 %	0	0 %	0	0 %	19 239	-19 239	0
Norwaco	Undervisningsbruk	2023	28 894	Nei	Nei	0	0 %	0	0 %	0	0 %	28 894	0	28 894
Norwaco	Undervisningsbruk	2024	38 987	Nei	Nei	0	0 %	0	0 %	0	0 %	38 987	0	38 987
Norwaco	Bruk i Bibliotek og museer	2022	314	Nei	Nei	0	0 %	0	0 %	0	0 %	314	-314	0
Norwaco	Bruk i Bibliotek og museer	2023	371	Nei	Nei	0	0 %	0	0 %	0	0 %	371	0	371
Norwaco	Bruk i Bibliotek og museer	2024	382	Nei	Nei	0	0 %	0	0 %	0	0 %	382	0	382
Norwaco	TV på offentlig sted	2022	1 514	Nei	Nei	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1 514	-1 514	0
Norwaco	TV på offentlig sted	2023	4 945	Nei	Nei	0	0 %	0	0 %	0	0 %	4 945	0	4 945
Norwaco	TV på offentlig sted	2024	5 186	Nei	Nei	0	0 %	0	0 %	0	0 %	5 186	0	5 186
												14 569 811	-3 172 701	11 397 110

h) En delrapport om bruken av beløpene som blir trukket fra for sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser, herunder beløp til kollektiv fordeling, og som inneholder de opplysninger som er nevnt i § 6.

For 2025 er det ikke trukket noen midler til for sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser, herunder beløp til kollektiv fordeling.

BDO AS
Tærudgata 16, 2004 Lillestrøm
Postboks 134
N-2001 Lillestrøm

Til årsmøtet i Den norske Forfatterforening

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Den norske Forfatterforening.

<p>Årsregnskapet består av:</p> <ul style="list-style-type: none">• Balanse per 31. desember 2025• Resultatregnskap 2025• Kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen• Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	<p>Etter vår mening:</p> <ul style="list-style-type: none">• Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og• Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av foreningens finansielle stilling per 31. desember 2025 og av dens resultat og kontantstrømmer for regnskapsåret i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
---	---

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av foreningen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av Årsmelding 2026.

Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til foreningens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Leif Åge Aabø
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

ÅRSMELDING TIL REGNSKAP FOR DnFs STIPENDSTIFTELSE

Melding om virksomhet og økonomi for Den norske Forfatterforenings Stipendstiftelse for 2025

Virksomhetens art og hvor den drives

Den norske Forfatterforenings Stipendstiftelse forvalter midler gitt ved gave og testasjoner fra private. Stiftelsens kapital og avkastning forvaltes etter de til enhver tid gjeldende retningslinjer som vedtatt av Årsmøtet i Den norske Forfatterforening. Stiftelsen har kontor i Oslo.

Rettvisende oversikt over utvikling og resultat

Stiftelsen driver ikke kommersiell virksomhet. Årsresultatet er en funksjon av innestående beløp pluss renter, minus bankgebyr, avkastning, gebyret til Stiftelsestilsynet samt honoraret til revisor. I tråd med styrevedtak 11.1.22 i Den norske Forfatterforenings Stipendstiftelse ble bankmidlene i 2022 plassert i markedet og følger investeringsstrategien for DnFs portefølje. Avkastningen i den norske Forfatterforenings Stipendstiftelse for 2025 endte på litt i underkant av 250.000 kroner. Det er satt av 206 983 kroner til stipend og Vesaasprisen av avkastningen. Styret mener at årsregnskapet gir et rettvisende bilde av stiftelsens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2025 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes herved at forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø

Det er ingen ansatte.

Ytre miljø

Stiftelsen forurensrer ikke det ytre miljø.

Likestilling

Styret består av fire kvinner og fire menn.

Oslo, 12. februar 2026

Bjørn Vatne, (styreleder, sign.)

Amalie Kasin Lerstang, (nestleder, sign.)

Hanne Ramsdal (sign.)

Jens M. Johansson (sign.)

Sandra Lillebø (sign.)

Endre Ruset (sign.)

Sivert Nesbø (sign.)

Oda Malmin (sign.)

Elin Øy, (dgl.l, gen. sekr., sign.)

REGNSKAP FOR DnFs STIPENDSTIFTELSE 2025

Resultatregnskap**DEN NORSKE FORFATTERFORENINGES STIPENDFOND**

	Note	2025	2024
Driftsresultat			
Driftskostnader	1		
Leie datasystemer		1 535	1 305
Honorar revisjon		20 471	11 588
Bank og kortgebyrer		936	753
Annen kostnad		7 220	7 220
Driftskostnader		30 163	20 866
Driftsresultat		-30 163	-20 866
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter			
Annen finansinntekt			
Renteinntekt		1 393	6 136
Annen finansinntekt		486	1 246
Verdiøkning av finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi		246 107	1 665 191
Finansinntekter		247 986	1 672 573
Netto finansresultat		247 986	1 672 573
Årsresultat		217 823	1 651 707
Overføringer			
Endring avsetning stipender til utdeling		206 983	1 529 157
Endring Stipendfondet		10 840	122 550
Sum overføringer		217 823	1 651 707

Balanse**DEN NORSKE FORFATTERFORENINGES STIPENDFOND**

	Note	2025	2024
Eiendeler			
Omløpsmidler			
Markedsbaserte aksjer			
Markedsbaserte aksjer og verdipapirfondsandeler	2	6 248 107	7 652 000
Andre aksjer		1	1
Markedsbaserte aksjer		6 248 108	7 652 001
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	3	155 910	61 194
Omløpsmidler		155 910	7 713 195
Eiendeler		6 404 018	7 713 195
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital	4	6 187 107	6 176 267
Annen egenkapital			
Annen egenkapital		7 771	7 771
Annen egenkapital		7 771	7 771
Egenkapital		6 194 878	6 184 038
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Avsetning stipender		209 140	1 529 157
Kortsiktig gjeld		209 140	1 529 157
Gjeld		209 140	1 529 157
Egenkapital og gjeld		6 404 018	7 713 195

Oslo 12. februar 2026

*sign.*Bjørn Vatne
leder*sign.*

Amalie Kasin Lerstang

sign.

Sandra Lillebø

sign.

Jens M. Johansson

sign.

Sivert Nesbø

sign.

Endre Ruset

sign.

Oda Malmin

sign.

Hanne Ramsdal

*sign.*Elin Øy
daglig leder

Noter til regnskap 2025

Virksomhetens art og hvor den drives

Den norske Forfatterforenings stipendstiftelse er en stiftelse hvor formålet er å gi stipend til skjønnlitterære forfattere. Stiftelsens kontor ligger Kronprinsens gate 17 i Oslo.

Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Inntektsføring av driftsinntekter, tilskudd og vederlag skjer på tildelingstidspunktet.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år. Omløpsmidler vurderes generelt til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Markedsbaserte finansielle instrumenter er vurdert til virkelig verdi (markedsverdi) pr. 31.12. ihht kontoutdrag fra KLP.

Fordringer

Fordringer oppføres til pålydende.

Endring av regnskapsprinsipp

Det har ikke vært noen endring i regnskapsprinsipp.

Note 1 – Lønn mv

1.1 – Spesifikasjon av lønnskostnader

Fondet har ikke hatt noen utbetalinger av lønn i perioden. Foreningen har gjennomsnittlig hatt 0 ansatte i 2025.

1.2 – Spesifikasjon av godtgjørelse til styre og utvalg

Fondet har ikke hatt utbetalinger av styrehonorar i perioden.

1.3 – Pensjoner

Stipendfondet har ingen pensjonsforpliktelser.

1.4 – Spesifikasjon av honorar til revisor

Kostnadsført honorar til revisor for 2025 utgjør kr 20 471,25 inkl. mva. for revisjon.

Note 2 – Finansielle investeringer

Bokført verdi er satt til markedsverdi pr 31.12. ihht kontoutskrift fra KLP.

	2025	2024
KLP Aksjeglobal Indeks P	1 158 073	6 548 478
KLP Likviditet P	5 090 034	1 103 522
	6 248 107	7 652 000

Note 3 – Bundne midler

Bundne bankinnskudd utgjør pr 31.12.2025 kr 0,-.

Note 4 – Innskutt egenkapital

Innskutt egenkapital	2025	2024
Stipendfondet	4 800 322	4 789 480
Forleggerforeningens legat	1 109 429	1 109 429
Magne Østbyes stipend	110 943	110 943
Ernst Orvils legat	166 414	166 414
Innskutt egenkapital	6 176 267	6 176 267

REVISORS BERETNING FOR DnFs STIPENDSTIFTELSE

BDO AS
Tærudgata 16, 2004 Lillestrøm
Postboks 134
N-2001 Lillestrøm

Til styret i Den norske Forfatterforenings Stipendstiftelse

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Den norske Forfatterforenings Stipendstiftelse.

<p>Årsregnskapet består av:</p> <ul style="list-style-type: none">• Balanse per 31. desember 2025• Resultatregnskap for 2025• Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	<p>Etter vår mening:</p> <ul style="list-style-type: none">• Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og• Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2025, og av dens resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regler og god regnskapsskikk i Norge.
---	--

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av Melding om virksomhet og økonomi for Den norske Forfatterforenings Stipendstiftelse. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om utdeling og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

BDO AS

Leif Åge Aabø
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

OMTALE NORSK FORFATTER- OG OVERSETTERFOND (NFOF)

Norsk Forfatter- og Oversetterfond (NFOF) ble opprettet 1. juli 1949 som en følge av at det i bibliotekloven av 12. desember 1948 stod at staten skulle betale for bøker til utlån i folkebibliotekene. Fra 1972 kom NO med, og fondet fikk sitt nåværende navn. Ungdomslitteraturens forfatterlag (ULF) og NO fikk hver sin styrerepresentant i 1973, og DF kom med i fondet fra 1974. Styret i NFOF består av én person fra hver av organisasjonene, med unntak av DnF som etter fondets vedtekter har to styremedlemmer.

Fondet er et felles kontor for regnskapstjenester og er også avtalepart for leie av Kronprinsens gate 17, renhold, vakhold og lignende. NFOF har eget organisasjonsnummer, eget regnskap, to ansatte, og vedtekter som er godkjent av KUD.

ÅRSMELDING TIL REGNSKAP 2025 NFOF

Virksomhetens art

Norsk Forfatter- og Oversetterfond er et felles fond for Den norske Forfatterforening (DnF), Norsk Oversetterforening (NO), Dramatikerforbundet (DF) og Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere (NBU). Hver av organisasjonene har en representant i fondsstyret, med unntak av Forfatterforeningen som har to representanter ifølge vedtektene. Fondet fører regnskap for organisasjonene og mottar og fordeler bibliotekvederlaget. NFOF er dessuten avtalepart for leie av kontorer, renhold, strøm etc.

Styre og administrasjon

Styret har bestått av Bjørn Vatne (DnF), Elin Øy (DnF), Ellisiv Lindkvist (DF), Hilde Lyng (NO) og Alexander Løken (NBU).

Styreleder og nestleder har vært henholdsvis Elin Øy og Alexander Løken. Fondet har to ansatte, regnskapsfører Reidar Svensson, og administrativ leder Anne Merethe K. Prinos (deltid).

Oversikt over utvikling og resultat

Fondet har hatt en inntekt på kroner 70 388 676 i perioden, mot kroner 68 202 235 i 2024. Inntektene inkluderer også viderefakturert husleie til foreningene.

Driftskostnadene inklusive overførte vederlag har vært kroner 71 027 213 før finansinntekter og finanskostnader, mot kroner 68 066 502 i 2024.

Årsresultatet 2025 for Norsk Forfatter- og Oversetterfond viser et underskudd på kroner 467 254.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2025 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes at forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø og ytre miljø

Arbeidsmiljøet i virksomheten er tilfredsstillende. Det har ikke vært arbeidsrelaterte skader eller ulykker i 2025. Det har vært lite sykefravær i perioden. Fondet forurensrer ikke det ytre miljø utover det som er normalt for kontorvirksomheter.

Likestilling

Fondets ansatte har bestått av en mann og en kvinne, sistnevnte i en 20 prosent stilling. Styret har ikke funnet det nødvendig å iverksette tiltak med hensyn til likestilling. Styreoppnevningen følger av den enkelte forenings oppnevnte, og kjønnsbalansen er følgelig ikke noe Fondet har myndighet til å påvirke.

Den norske Forfatterforening

Styret bekrefter at midler blir tildelt de enkelte opphavere på faglig grunnlag og uten hensyn til organisasjonstilhørighet.

Oslo, 13. februar 2026

Elin Øy (sign.)
leder

Alexander Løken (sign.)
nestleder

Hilde Lyng (sign.)
styremedlem

Ellisiv Lindkvist (sign.)
styremedlem

Bjørn Vatne (sign.)
styremedlem

Anne Merethe K. Prinos (sign.)
administrativ leder

REGNSKAP FOR NFOF 2025

NORSK FORFATTER- OG
OVERSETTERFOND

Resultatregnskap

	Note	Regnskap 2025	Regnskap 2024
Bibliotekvederlag		67 758 480	65 556 783
Leieinntekt fast eiendom utenfor avgiftsområdet		2 630 196	2 645 452
Driftsinntekter		70 388 676	68 202 235
Driftskostnader			
Bibliotekvederlag	1	66 415 201	63 440 239
Lønns- og honorarkostnader	2	1 577 220	1 681 239
Annen driftskostnader	3	3 034 792	2 945 023
Driftskostnader		71 027 213	68 066 502
Driftsresultat		-638 537	135 733
Finansinntekter		171 665	147 552
Finansinntekter og finanskostnader		171 283	147 552
Årsresultat		-467 254	283 285
Overføringer annen egenkapital		-467 254	283 285
Overføringer		-467 254	283 285

NORSK FORFATTER- OG OVERSETTERFOND

Balanse

	<u>Note</u>	<u>2025</u>	<u>2024</u>
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler			
Andre fordringer			
Leietakerinnskudd		1 095 953	1 083 662
Finansielle anleggsmidler		1 095 953	1 083 662
Sum Anleggsmidler		1 095 953	1 083 662
Omløpsmidler			
Fordringer		6 343	8 704
Investeringer		27 387	27 387
Bankinnskudd, kontanter, o.l	4	2 209 595	2 704 727
Sum omløpsmidler		2 243 325	2 740 818
Sum eiendeler		3 339 278	3 824 480
Egenkapital og gjeld			
		<u>2025</u>	<u>2024</u>
Egenkapital			
Annen egenkapital		3 141 812	3 609 066
Opptjent egenkapital		3 141 812	3 609 066
Sum Egenkapital		3 141 812	3 609 066
Langsiktig og kortsiktig gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Skyldig offentlig avgifter		68 512	99 158
Annen kortsiktig gjeld		128 954	116 256
Kortsiktig gjeld	5	197 466	215 414
Langsiktig og kortsiktig gjeld		197 466	215 414
Sum egenkapital og gjeld		3 339 278	3 824 480

Oslo 13. februar 2026

(sign.)
Elin Øy
leder

(sign.)
Alexander Løken
nestleder

(sign.)
Hilde Lyng

(sign.)
Ellisiv Lindkvist (sign.)

(sign.)
Bjørn Vatne (sign.)

(sign.)
Anne Merethe K. Prinos
daglig leder

NOTER TIL ÅRSREGNSKAP 2025

Virksomhetens art og hvor den drives

Norsk Forfatter- og Oversetterfond er et felles vederlagsfond for Den norske Forfatterforening (DnF), Norsk Oversetterforening (NO), Dramatikerforbundet (DF) og Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere (NBU). Fondet har sin virksomhet i Oslo.

Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Inntektsføring av driftsinntekter, tilskudd og vederlag skjer på tildelingstidspunktet.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen.

Fordringer

Fordringer oppføres til pålydende.

Endring av regnskapsprinsipper

Det har ikke vært noen endring av regnskapsprinsipper.

Honorar til revisor

Kostnadsført honorar til revisor i 2025 utgjør kr 131 897.

Note 1 – Vederlag overført til foreningene i NFOF

1.1 – Kollektive vederlag

	2025	2024
Vederlag til DnF	20 656 513	19 688 350
Vederlag til NBU	15 332 607	14 583 963
Vederlag til NO	15 238 215	14 583 963
Vederlag til DF	15 187 866	14 583 963
Bibliotekvederlag	66 415 201	63 440 239

Note 2 – Lønn mv

2.1 – Spesifikasjon av lønns- og honorarkostnader

	2025	2024
Lønn til ansatte	833 508	817 053
Feriepenger	104 188	99 035
Godtgjørelse tillitsvalgte, honorar møter og arbeid	50 000	50 000
Arbeidsgiveravgift	190 924	157 923
Innberetningspliktig pensjonstilskudd	0	367 320
Gave til ansatte	0	1 000
Personalforsikringer	368 774	158 013
Annen personalkostnad	29 826	30 896
Lønns- og honorarkostnader	1 577 220	1 681 239

2.2 – Pensjoner

Pensjonsforpliktelsene for samtlige ansatte er dekket ved en kollektiv pensjonsforsikring som omfatter alle ansatte. Forpliktelsen er ikke balanseført, og den årlige pensjonspremien anses som årets pensjonskostnad. Det inngår 1,2 ansatte i ordningen.

2.3 – Lønnskostnad styrets leder

	2025	2024
Honorar styreleder	50 000	50 000
Arbeidsgiveravgift	7 050	7 050
	57 050	57 050

Note 3 – Andre driftskostnader

	2025	2024
Kostnader leie kontorer K17*	2 630 196	2 645 451
Drift kontor NFOF**	129 716	35 254
Revisjonshonorar	131 897	101 198
Annen driftskostnad	142 984	163 120
	3 034 792	2 945 023

*Husleiekostnaden er viderefakturert foreningene i Norsk Forfatter- og Oversetterfond etter benyttet kontorareal. Se leieinntekter kontorer i resultatregnskapet.

**Kostnader vedrørende kontorlokaler er viderefakturert foreningene i Norsk Forfatter- og Oversetterfond i forhold til benyttet kontorareal.

Note 4 – Bundne midler

Bundne bankinnskudd utgjør pr 31.12.2025 kr 396 223.

Note 5 – Annen kortsiktig gjeld

	2025	2024
Norwaco TV-distribusjon	24 765	0
Skyldig feriepenger	104 189	116 256
Kortsiktig gjeld	128 954	116 256

Til årsmøtet i Norsk Forfatter- og Oversetterfond

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Norsk Forfatter- og Oversetterfond.

<p>Årsregnskapet består av:</p> <ul style="list-style-type: none">• Balanse per 31. desember 2025• Resultatregnskap 2025• Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	<p>Etter vår mening:</p> <ul style="list-style-type: none">• Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og• Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2025 og av dens resultat for regnskapsåret i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
---	--

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av organisasjonen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av Årsmelding 2025.

Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Den norske Forfatterforening

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvise bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Leif Åge Aabø
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Den norske Forfatterforenings handlingsprogram 2025-2026

Den norske Forfatterforening skal ivareta norske forfatters interesser, være en avgjørende aktør når ny litteraturpolitikk utformes, og sikre at litteraturpolitikken blir treffsikker.

Den norske Forfatterforening vil i kommende periode legge vekt på følgende:

1. Forfatterøkonomi

- 1.1 Stipend
- 1.2 Avtaleverk
- 1.3 Sosiale rettigheter
- 1.4 Innkjøpsordningen
- 1.5 Den kulturelle skolesekken

2 Å sikre et mangfold av skjønnlitterære utgivelser og få bokbredden ut til leserne

- 2.1 Bokloven
- 2.2 Momsfritaket
- 2.3 Bibliotek
- 2.4 Lesestrategi
- 2.5 Kulturrådet og Norsk kulturfond
- 2.6 Samtalen om skjønnlitteratur

3 Ytringsfrihet og internasjonalt arbeid

4 Opphavsrett, kontroll over eget verk og rett til rimelig vederlag

5 Mobilisering

1. Forfatterøkonomi

Økonomi og mangfold er nært forbundet, og det er ikke gitt at befolkningsmangfold tilsier mangfold i bokutgivelser eller rekruttering av forfattere fra ulike sosiale lag. Forfattere flest har de siste årene ikke vært med på samfunnets øvrige lønnsvekst, og forfatterinntekten ligger langt under lønnsgjennomsnittet. Økte priser på varer og strøm gjør forfattere ekstra utsatt. Det er uomtvistelig at vi kan gå glipp av litteratur og få som resultat at bare de som har vokst opp med en relativ økonomisk sikkerhet, tør satse på å bli skjønnlitterær forfatter. Derfor er forfatterens økonomi viktig for hele samfunnet, og ikke bare den enkelte.

1.1 Stipend

For å oppnå et mangfold av litterære uttrykk må forfattere gis tid og økonomisk rom for fordypning. Det tar tid å utvikle litteratur og gode forfatterskap. Kunstnerstipend er et treffsikkert virkemiddel for å oppnå det, men stipend er et knapphetsgode, og det er langt flere kvalifiserte søkere enn det er stipend. Forfatterforeningen skal følge tett opp det videre arbeidet med stortingsmeldingen «Kunstnarkår», opp mot stortingspolitikere, embetsverket og politisk ledelse. De bærende prinsippene for fremtidens kunstpolitikk må fremdeles være en fri kunst, og at tildeling av midler basert på kunstnerisk kvalitet skal gjøres gjennom fagfelleevaluering og med armlengdes avstand til bevilgende myndigheter.

Forfatterforeningen vil

- arbeide for flest mulig frie søkbare stipend og en opptrapping av varige stipendjemler samt for å opprettholde et godt nivå på vederlagsmidlene
- arbeide for at stipendene og garantiinntekten knyttes til en lønnsvekstmekanisme

Den norske Forfatterforening

- jobbe for at sekretariatsfunksjonen ikke blir flyttet fra kunstnerorganisasjonene til Kulturdirektoratet
- jobbe for å bevare den nåværende innretningen for stipendkomiteen for Statens kunstnerstipend for voksen skjønnlitteratur

1.2 Avtaleverk

Arbeidet med ny normalkontrakt vil fremdeles bli prioritert. Forfattere står sterkest med én normalkontrakt og felles vilkår for alle. Forfatterforeningen har i dag ca. 840 medlemmer hvor det overveldende flertall har utgitt og utgir bøker på normalkontraktens vilkår. Foreningen har lang kompetanse på forhandlinger og er en helt avgjørende aktør når nye vilkår nedfelles.

Forfatterforeningen er opptatt av at alle skal ha like rammebetingelser og vilkår når de utgir bøker. Dette gjelder ikke bare medlemmene i Forfatterforeningen, men alle skjønnlitterære forfattere. Takket være solidariteten de bestselgende forfatterne har vist og viser når de stiller seg bak normalkontrakten, løftes forfattergruppa som helhet. Forfattersolidariteten har styrket den norske samtidslitteraturen og vært avgjørende for litteraturmangfoldet.

Forfatterforeningen vil

- modernisere og reforhandle avtaleverket, deriblant fjerne heftefradraget og ivareta forfatters royaltygrunnlag
- tilstrebe å få på plass et formatnøytralt avtaleverk, og arbeide med mål om at forfatternes inntekter skal være like enten bøkene leses analogt, digitalt eller lyttes til
- arbeide for en kollektiv avtale for digital gjenbruk av tekst benyttet i digitale læringsplattformer og andre digitale arenaer
- bidra til et statistikkutvalg som gir forfattersiden innsyn i strømmeøkonomien, sikre minstebetalingen i strømmetjenesten og jobbe for at den øker
- forhandle om en høyere royalty på pocketboka

1.3 Sosiale rettigheter

Forfatterforeningen skal jobbe for at skjønnlitterære forfattere og kunstnere likestilles med andre arbeidstakere når det gjelder sosiale rettigheter.

Forfatterforeningen vil

- arbeide for å bedre forfatternes inntektssikring gjennom det offentlige velferdssystemet. Kunstnerne utgjør en egenartet gruppe selvstendig næringsdrivende, og DnF vil derfor ta initiativ til at det utredes en egen kunstnerstatus til bruk for NAV og Skatteetaten
- arbeide for å styrke eldre forfatteres økonomi og fortsette det politiske arbeidet for å oppnå bedre vilkår for denne forfattergruppa
- arbeide med mål om å muliggjøre en egen pensjonskonto, hos selvvalgt leverandør, hvor en kan samle alle ulike typer pensjon fra alle ulike tilknytningsformer og også som forfatter få pensjon fra første krone
- jobbe for å fjerne den negative effekten som investeringer i egen næringsvirksomhet har for beregningsgrunnlag av trygdeytelser
- delta aktivt i Kunstnernettverkets utvalg for trygd og pensjon og følge opp dette arbeidet

Den norske Forfatterforening

1.4 Innkjøpsordningen

Innkjøpsordningen sørger for at all ny norsk skjønnlitteratur blir gjort tilgjengelig for lesere gjennom deres lokale bibliotek, slik at norske lesere, uavhengig av hvor de bor og hva slags inntekt de har, får tilgang til det som skrives og oversettes. I biblioteket blir dessuten bøkene stående lenger enn de gjør i bokhandelen, og leserne gis god tid til å oppdage dem.

De opprinnelige målsetningene bak ordningen står fremdeles ved lag. De ble formulert i en stortingsmelding for årene 1968–69 om Norsk kulturfond, da ordningen fikk fast plass på statsbudsjettet:

1) Å bedre forfatternes økonomiske vederlag for bøkene – for derved å oppmuntre rekruttering og motvirke det forhold at nesten ingen norsk forfatter i dag kan leve av sin penn.

2) Å senke bokprisene, slik at nye norske bøker som på grunn av beskjedne opplag får høy fremstillingskostnad, kan bli mer konkurransedyktige på bokmarkedet.

3) Å skaffe forleggerne av ny norsk skjønnlitteratur større trygghet mot tap ved å sikre dem salg av et visst minimumsopplag også av de bøker, f.eks. lyrikk og skuespill, som erfaringsmessig er tunge å selge, men som fortjener å utgis.

4) Å fremme lesingen av ny norsk skjønnlitteratur ved å medvirke til at bøkene når fram til publikum, dels gjennom prisreduksjon i bokhandelen og dels ved at denne litteraturen gjøres tilgjengelig for låntakere ved alle landets folkebibliotek

Forfatterforeningen vil

- hegne om innkjøpsordningene og synliggjøre betydningen av dem, arbeide for at de fungerer etter formålet, og påse at ordningene opprettholdes og styrkes
- vektlegge en styrking av økonomien i Norsk kulturfond for å videreutvikle innkjøpsordningene i takt med aktuelle samfunnsendringer slik at også mindre aktører og små forlag kan gis økonomisk rom og bidra til mangfold
- fortsette å jobbe for at de digitale lisensene under innkjøpsordningen forlenges, slik at samtidslitteraturen ikke forsvinner ut av folkebibliotekenes digitale samlinger. En forlenging av lisensperioden gir dessuten økt inntjening til forfatterne

1.5 Den kulturelle skolesekken

Den kulturelle skolesekken (DKS) er en viktig arbeidsplass og en sentral del av økonomien for mange forfattere.

Forfatterforeningen vil

- jobbe, alene og gjennom Kunstnernettverkets DKS-utvalg, for at alle landets fylker gir gode og like arbeids- og lønnsvilkår for alle kunstnere på oppdrag for DKS

2. Sikre et mangfold av skjønnlitterære utgivelser og få bokbredden ut til leserne

Litterært mangfold er avgjørende av kulturelle og demokratiske hensyn. Målet må være at leserne skal ha stor valgfrihet, og at litteraturen oppleves relevant, representativ og mangefasettert.

Litteraturpolitiske ordninger og en regulert bokbransje bidrar til at det skrives, utgis og distribueres et

Den norske Forfatterforening

bredt utvalg bøker. Forfatterforeningen skal jobbe mot en ensretting av litteraturen, og for at det finnes et mangfold av ytringer.

Når en større andel av bokomsetningen flyttes over på lyd der konsentrasjonen rundt bestselgere er sterkere enn hva det er for papirboka, fører det til at en mindre gruppe får en stadig større andel av inntektene og målet om litteraturmangfold og synliggjøring av en litterær bredde utfordres.

Forfatterforeningen vil

- arbeide mot at engelskspråklige bøker fortrenger norske bøker fra bokhandelen
- arbeide for at forhandlingsvilkårene mellom leverandør og forhandler reguleres på en slik måte at de belønner god formidling og stor bredde
- arbeide for at strømme- og abonnementstjenester tar litteraturpolitisk ansvar, legger til rette for reelt mangfold og motvirker tendensene til ensretting vi ser i dag
- Støtte de som arbeider for styrke diktet og novellens posisjon i samfunnet

2.1 Bokloven

Lovens formål er å legge til rette for bredde, mangfold og kvalitet i litteraturen som utgis i Norge, og å sikre at alle i landet har god tilgang til denne litteraturen, og den skal blant annet ivareta interessene til forfattere, oversettere, visuelle kunstnere og lesere. Fastprisen er utgangspunktet for beregning av forfatternes inntekter, altså royalty, i normalkontraktene. Når royaltyen kan beregnes ut fra en gitt fastpris over en gitt periode, gir dette forfatterne en forutsigbarhet med hensyn til inntjening. Loven er også viktig for forfattere da den hjemler en sikkerhetsmekanisme rundt normalkontraktene som sier at departementet kan gi forskrift om særlige tilfeller hvor leverandør pålegges å tilby fremforhandlede normalkontrakter til forfattere, illustratører og oversettere.

Forfatterforeningen vil

- jobbe for at boklovens intensjoner ivaretas gjennom en styrking av spredningen og formidlingen av alle typer bøker
- framheve betydningen av at bokhandlere tegner litteraturabonnement, og av at bokhandlere synliggjør et bredt utvalg bøker, også i netthandelen

2.2 Momsfritaket på bøker

Bøker er ikke en hvilken som helst vare. Da momsfritaket ble innført, var det begrunnet med at «en eventuell avgiftsplikt kan virke hemmende for en fri opinionsdannelse og at kulturelle hensyn vil bli skadelidende». Momsfritaket er altså språkpolitisk begrunnet, og gir forbrukerne en økonomisk fordel ved at de kan kjøpe bøkene billigere enn om satsen var høyere. Det kan anses som et skattefritak på lesing. I NOU 2022:20 *Et helhetlig skattesystem* foreslås bortfall av momsfritaket, og partiet Høyre har i senere tid tatt til orde for det samme.

Forfatterforeningen vil

- arbeide for fortsatt momsfritak på bøker
- fremme forståelse for momsfritakets begrunnelse blant politiske partier og i offentligheten

Den norske Forfatterforening

2.3 Bibliotek

Bibliotekets betydning som møteplass er voksende. Det er viktig at de som besøker bibliotekene møter et bredt utvalg bøker, og at utvalget er representativt for den norske forfatterstanden.

Forfatterforeningen vil

- jobbe for økte overføringer til bibliotekene, herunder midler til en aktiv og variert litteraturformidling og forfatterbesøk

2.4 Lesestrategi

En god litteraturpolitikk sørger for at et bredt utvalg litteratur når fram til de mange ulike leserne. Lesing og skjønnlitteratur gir kunnskap og nye tanker til den enkelte, men utvikler og bevarer også vårt felles språk, i tillegg til å virke sosialt utjevne og skape forståelse og empati mellom mennesker.

Forfatterforeningen vil

- følge opp den nye leselyststrategien og arbeide for at også voksne skal lese mer
- fortsette samarbeidet om å fremme lesing med Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen, enkeltforlag og bokhandlere og andre skribentorganisasjoner, som Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Norsk Oversetterforening, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, Dramatikerforbundet, Forfatterforbundet og andre relevante aktører og samarbeidspartnere som Norsk Forfattersentrum, Foreningen !les og Leser søker bok
- samarbeide med festivaler og litteraturhus for at hele bredden av norsk skjønnlitteratur skal formidles
- samarbeide med Sámi Girječálliid Searvi (Samisk Forfatterforening) og Searvi sámii girječálliide, Siebrre sámie girjjetjálliida (Foreninga samiske forfattere)
- støtte og delta i Aksjon skolebibliotek
- Støtte de som står opp mot ukritisk digitalisering i undervisningssektoren og forsvare boka som læremiddel og håndskriften som et viktig læringsverktøy.

2.5 Kulturrådet og Norsk kulturfond

At Kulturrådet og Norsk kulturfond har gode arbeidsvilkår og tilstrekkelige bevilgninger er helt avgjørende for samtidens varierte kunst- og kulturuttrykk.

Forfatterforeningen vil

- arbeide sammen med Kunstnernettverket for at Kulturrådet skal opprettholde at tildeling av frie offentlige midler til kunst og kultur gjøres på bakgrunn av kunstfaglig skjønn, på faglig uavhengig grunnlag og på armlengdes avstand fra politiske myndigheter
- påse at fagutvalgene og rådet, som består av medlemmer med kunst- og kulturfaglig kompetanse og er oppnevnt på fritt grunnlag, ikke svekkes, og at utviklingen ikke går i retning av en omstilling der standardisering og målstyring er viktigere enn dialogen med det kunstfeltet en er satt til å betjene
- arbeide for at bevilgningene til Norsk kulturfond tilsvarer budsjettsøknaden fra Kulturrådet

2.6 Samtalen om skjønnlitteratur

For at skjønnlitteratur fortsatt skal bli skrevet, lest og ha en betydning for enkeltpersoner og i samfunnet, må den snakkes og skrives om.

Forfatterforeningen vil

- arbeide for et fritt og aktivt ordskifte om litteratur, herunder samarbeide med og støtte Norsk kritikerlag for å fremme litteraturkritikken og kritikernes kår
- arbeide for synliggjøring av bøker, blant annet ved å påpeke betydningen av at mediene vier plass til anmeldelse, og at forlagene tar ansvar for aktiv markedsføring
- videreføre samarbeidet med Sporveien AS og opprettholde «Sporveisdikt», samt stimulere til tilsvarende visning av lyrikk også på flere av landets kollektivtilbud

3. Ytringsfrihet og internasjonalt arbeid

I Forfatterforeningens § 2 er det nedfelt at Forfatterforeningen skal arbeide for å styrke og verne om forfatteres ytringsfrihet. Forfatterforeningen skal jobbe for norske forfatteres ytringsfrihet, men også ta et internasjonalt ansvar og stille seg solidarisk med kollegaer og forfatterforeninger i land der ytringsfriheten er under press.

Forfatterforeningen vil

- vise solidaritet med forfulgte forfattere, blant annet gjennom samarbeid med Norsk PEN, Den norske Helsingforskomité og andre relevante aktører
- samarbeide med europeiske kollegaer blant annet gjennom medlemskap og deltakelse i European Writers Council (EWC)
- jobbe for å synliggjøre vinnere av foreningens ytringsfrihetspris og det arbeidet disse har gjort og gjør
- opprettholde kontakten med forfatter- og kunstnerforeninger i land der vi i flere år har hatt et nært samarbeid, som Belarus, Ungarn, Estland og Afghanistan. I tillegg skape møteplasser for forfattere og andre litterære aktører fra disse landene, der dette er etterspurt. Søke eksterne midler til samarbeidsprosjekter der dette er relevant og mulig
- se på muligheter for at foreningens internasjonale utvalg, som primært arbeider med tildeling av Ytringsfrihetsprisen, kan utvide arbeidet i enkeltsaker og i tråd med foreningens handlingsprogram
- bistå kollegaer bosatt i Norge som kommer fra krigsområder og regimer der ytringsfriheten er under press, for eksempel ukrainske, iranske og palestinske forfattere, gjennom å ha dialog med relevante ambassader og organisasjoner, tilby veiledning og kollegatreff og legge til rette for skriveplass og møtelokaler
- bistå forfattere som lever i krigsområder og regimer der ytringsfriheten er under press, delta i solidaritetsmarkeringer og videreformidle støtteopprop

4. Opphavsrett, kontroll over eget verk og rett til rimelig vederlag

Litteratur brukes på nye måter, og det er press på totalt utkjøp av rettigheter, altså at forfatteren tilbys en pris som gjelder ubegrenset bruk til evig tid. Regjeringen ønsker i 2025 å etablere en nasjonal infrastruktur for kunstig intelligens, og har derfor bevilget 40 mill. kroner til trening, oppdatering og tilgjengeliggjøring av norske og samiske språkmodeller. Modellene skal brukes i utviklingen av KI-baserte verktøy og tjenester. Store deler av treningsgrunnet vil være opphavsrettslig beskyttet materiale, deriblant norsk skjønnlitteratur. DnF vil arbeide for reguleringer som sikrer at skjønnlitterære forfattere kompenseres for bruk av åndsverk til trening av generativ kunstig intelligens, og for en varig vederlagsordning som kompensere for at en norsk utviklet språkmodell kan brukes til fremstilling av nye skjønnlitterære verker basert på forfatterens opphavsrettslig beskyttede materiale. Det skal også være mulig å kunne reservere seg mot at verk blir brukt til dette formålet.

Forfatterforeningen vil

- jobbe for forfatteres rett til kontroll over eget verk og rett til rimelig vederlag
- følge tett problemstillinger knyttet til opphavsrett og kunstig intelligens (KI). Kunstig intelligens og opphavsrett vil også være tema i de forskjellige organene der DnF er representert, både nasjonalt og internasjonalt. DnF vil også adressere problemstillinger knyttet til kunstig intelligens i politiske møter. I perioden blir det spesielt viktig å følge oppdraget Nasjonalbiblioteket har fått med å utrede og utarbeide en kompensasjonsordning for bruk av opphavsrettslig beskyttede verk i KI
- Arbeide for beskyttelsesmekanismer som sikrer forfattere mot de negative konsekvensene av bruken av generativ kunstig intelligens, for å sørge for at det fortsatt skrives ny skjønnlitteratur på norsk.
- fremme en god og rettferdig praksis der alle som bruker eller sprer vernede verk, må betale opphavere for bruken
- påse at ingen skal dele eller publisere andres vernede åndsverk på en måte som gjør verket tilgjengelig for alle
- arbeide for å styrke respekten og forståelsen for opphavsretten gjennom samarbeid med og arbeid i Kopinor og Norwaco og deltakelse i Kunstnernettverket og Rettighetsalliansen
- delta i det nordiske arbeidet med opphavsrett gjennom Nordisk Forfatter- og Oversetterråd (NFOR)
- sammen med Bibliotekforeningen og Norsk Forfattersentrum bidra til at høytlesning i bibliotek kan finne sted på vilkår og innenfor rammer som er rimelige for både forfatterne og bibliotekene. Høytlesning i bibliotekene har i årevis vært inngangsporten til bøker for mange barn og unge. Selv om åndsverkloven gir forfatteren enerett til høytlesning også i bibliotek, har de aller fleste kviet seg for å be om vederlag for dette
- arbeide for en god implementering av DSM-direktivet i åndsverkloven og sikre at forfatteres rettigheter blir ivaretatt på en god måte og håndteres på en ansvarlig, effektiv og åpen måte overfor både rettighetshavere og brukere

5. Mobilisering

Kommunikasjon med norske forfattere og kunnskap om deres hverdag er viktig for styrets arbeid og avgjørende for å styrke foreningen. Skal Forfatterforeningen få gjennomslag for sine saker, både politisk og i forhandlinger, er vi avhengige av å ha flest mulig av forfatterne med på arbeidet, og medlemmene må oppleve foreningen som relevant. I tillegg bør beslutningstakere og den brede offentligheten ha kjennskap til saker som er viktige for forfatternes arbeid.

Forfatterforeningen vil

- legge til rette for at norske forfattere kan engasjere seg i litteraturpolitiske saker, gi god informasjon om saker som angår forfatterhverdagen, kunnskap om rammevilkårene og innsikt i de litteraturpolitiske ordningene og de kulturpolitiske begrunnelsene for hvorfor disse ordningene ble etablert
- bruke nettsiden og sosiale medier aktivt for å synliggjøre DnFs arbeid, og sørge for at disse er viktige kanaler for formidling av aktuelle og relevante saker både til medlemmer, øvrige forfattere og til offentligheten
- utvikle informasjonsmateriell til forfattere og legge dette ut på nettsiden
- påse at utvalg og verv er sammensatt av et bredt og representativt utvalg forfattere
- arrangere medlemsmøte, seminar for nye medlemmer, faglige samlinger for forfattere, og debutanttreff

Den norske Forfatterforening

- legge til rette for aktive forfatterklubber der forfattere kan diskutere forlagenes praksis og utfordringer i forfatterhverdagen
- styrke sin kunnskap om Den norske Forfatterforenings historie
- arbeide aktivt for å forebygge seksuell trakassering, og ha som mål at alle skal kjenne til varslingsrutiner og retningslinjer. Ivareta og imøtekomme henvendelser, gi råd og veiledning til forfattere uavhengig av medlemskap og henviser til relevante instanser når det er aktuelt
- samarbeide med de øvrige organisasjonene i bransjen om forebyggende tiltak, støtte Balansekunstprosjektet, benytte deres kompetanse og vurdere deres kurstilbud, og bistå forfattere i kontakt med Likestillings- og diskrimineringsnemnda